

T. C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-245/4548

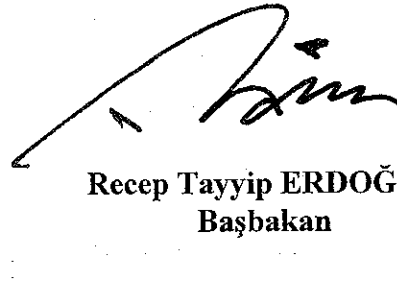
27/10/2010

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 25/10/2010 tarihinde kararlaştırılan "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.C. BAŞBAKANLIK			
Yeni Komisyon	Plan ve Bütçe AB Uyumu Anayasa		
Esas Komisyon	Adalet		
Tarih:	1.11.2010	F. No:	1961
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.
			
BAŞKAN			

GENEL GEREKÇE

1982 Anayasası olağanüstü koşullar altında kabul edilip yürürlüğe konulmuştur. Yürürlüğe girmesinden kısa bir süre sonra 1982 Anayasasında değişiklikler yapılması zorunlu hale gelmiştir. Bu zorunluluğun bir sonucu olarak, günümüze kadar, farklı gerekçelerle Başlangıç metni de dahil olmak üzere Anayasanın toplam 85 ayrı maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Son olarak, 7 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen, 13 Mayıs 2010 tarihinde halkoyuna sunulmak üzere Resmî Gazetede yayımlanan ve Anayasada önemli değişiklikler içeren 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 12 Eylül 2010 günü halkımızın yüzde 57.88'i tarafından kabul edilmesinin sonucunda yürürlüğe girmiştir.

Yapılan bu değişikliklerle, pozitif ayrımcılıktan çocuk haklarına, sendikal özgürlüklerin genişletilmesinden Kamu Denetçiliği Kurumunun kurulmasına, askeri yargının görev alanının daraltılmasından Anayasa Mahkemesinin yapısına kadar pek çok alanda önemli reformlar gerçekleştirilmiştir. Bunlar arasında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısıyla ilgili değişiklikler de bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, henüz 1982 Anayasası yürürlüğe girmeden önce, 13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile kurulmuş idarî bir organdır.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, kurulduğu günden bu yana, hemen her kesim tarafından ciddi şekilde eleştirilmiştir. Bu bağlamda; üye sayısının az olması, üyelerin sadece yüksek yargıdan gelmesi, hakkında kararlar aldığı ilk derece hâkim ve savcılarının hiçbir temsilcinin Kurulda yer almaması, Kurul kararlarının yargı denetimine tamamen kapalı olması, Kurul kararlarına karşı etkili iç itiraz sisteminin öngörülmemiş olması, hâkim ve savcılarının denetlenmesinde ve soruşturulmasında Adalet Bakanının yetkili olması, adalet müfettişlerinin Bakan tarafından atanması, Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı Müsteşarının Kurulda yer alması, Kurulun kendisine ait sekretaryasının, binasının ve bütçesinin bulunmaması gibi hususlar kamuoyunda eleştiri konusu yapılmıştır.

Öte yandan, ülkemiz, Avrupa Birliği müzakere sürecini başlatmış olup, 23 üncü ve 24 üncü fasıllar, doğrudan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısını da ilgilendirmektedir. Bu bağlamda, gerek Avrupa Birliği ilerleme raporları ve gerekse yargıyla ilgili istişari ziyaret raporlarında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısının değiştirilmesine yönelik eleştiri ve öneriler söz konusu olmuştur.

Bu eleştiri ve öneriler dikkate alınarak, ülkemizdeki tüm yargı paydaşlarının katılımı ve mutabakatı ile yargı alanında yapılacak reformların belirlendiği Yargı Reformu Stratejisi hazırlanmıştır. Yargı Reformu Stratejisinde, diğer hedeflerin yanında, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yeniden yapılandırılması da yer almaktadır. Bu Strateji doğrultusunda, söz konusu Anayasa değişikliğinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı yeniden düzenlenmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı yeniden düzenlenirken, dile getirilen eleştiri ve öneriler, Avrupa Birliği müzakere süreciyle ilgili yapılması gereken değişiklikler, Yargı Reformu Stratejisinde tespit edilen hedefler, uluslararası belgeler, mukayeseli hukuktaki benzer yüksek kurulların yapısı ile ülkemizde değişik kişi, kurum, parti ya da sivil toplum kuruluşları tarafından hazırlanan Anayasa tasarıları gözönüne alınmıştır.

5982 sayılı Kanunla Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, öncelikle, Kurulun üye sayısı artırılmış, kendisine ait sekreteryaya kavuşturulmuş, üç daire ve Genel Kurul şeklinde çalışması benimsenmiş, üyelerin geldiği kaynaklar çeşitlendirilmiş, ilk derece hâkimlerinin de Kurulda temsili sağlanmış, meslekten çıkarma cezalarına karşı yargı yolu açılmış. Teftiş Kurulu Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bağlanmış, hakimlerle ilgili

denetim işlemleri ile soruşturma izni konusundaki Adalet Bakanının yetkileri büyük ölçüde Kurula devredilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısına ilişkin Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişikliğin hayata geçirilebilmesi için, halen yürürlükte bulunan 2461 sayılı Kanunun kısmen değiştirilmesinin yeterli olmayacağı değerlendirilmiştir. Zira, 2461 sayılı Kanun, yedi asıl ve beş yedek üyeden oluşan, kendisine ait sekreteryası ve teftiş kurulu bulunmayan, üyelerinin eski görevleriyle ilgisinin devam ettiği bir Kurulu düzenlemektedir. Oysaki, 5982 sayılı Kanunla Anayasada yapılan değişikliğin sonucu olarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun bünyesinde Genel Kurul ve daireler ile hizmet birimlerinin oluşturulması ve bunların görev ve yetkilerinin ayrıntılı bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bunun sağlanması için de, 2461 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması ve yerine yeni bir kanunun hazırlanması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Söz konusu zorunluluğun bir sonucu olarak hazırlanan Kanun Tasarısına göre;

- Kurul, bağımsız bir kurul şeklinde teşkilatlandırılmaktadır; görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken, hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremeyecektir.

- Kurul, mahkemelerin bağımsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarını gözeterek adalet, tarafsızlık, doğruluk ve dürüstlük, tutarlılık, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkeleri çerçevesinde görev yapacaktır.

- Söz konusu bağımsızlığın bir sonucu olarak, sekreteryâ işlerini yürütmek üzere Kurula bağlı bir Genel Sekreterlik kurulmaktadır.

- Kurul, Başkanlık, Genel Kurul ve dairelerden oluşmaktadır. Hakim ve savcılarla ilgili tüm işlemler yedişer üyeden oluşan daireler tarafından yürütülecek ve bu işlemler sonucunda dairelerce verilen kararlara karşı yapılan itirazlar ise, Genel Kurul tarafından karara bağlanacaktır.

- Hakim ve savcıların denetimi ve soruşturulmalarıyla görevli Teftiş Kurulu, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bağlanmaktadır.

- Anayasada açıkça yazılı olan hususlar dışında, Başkanın yetkileri önemli ölçüde sınırlandırılmaktadır. Şöyle ki, Anayasa hükmü gereğince, Kurul Başkanı olan Adalet Bakanı, dairelerin çalışmalarına katılamayacak ve oy kullanamayacak; buna karşın, Genel Kurulun tüm toplantılarına katılabilecek ve oy kullanabilecekken, Tasarıyla, Adalet Bakanı olan Başkanın; hâkim ve savcılar ile Kurul üyelerinin disiplin ve suç soruşturmalarıyla ilgili Genel Kurul toplantılarına katılamaması ve oy kullanamaması öngörülmektedir. Bu düzenlemenin bir sonucu olarak, Anayasada yapılan değişiklikle zaten yetkileri önemli ölçüde sınırlandırılan Adalet Bakanının, kalan yetkilerinin bir kısmı da Tasarıyla yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi amacıyla sınırlandırılmaktadır. Yine, Başkan, yetkilerinden bir kısmını Başkanvekiline devredebilecektir. Başkan sadece, Genel Kurul tarafından teklif edilen üç aday arasından Genel Sekreteri atayacaktır. Bu yetki, Anayasada açıkça yazılı olup, aksine bir düzenleme mümkün olmadığından dolayı korunmuştur.

- Genel Sekreter hariç olmak üzere Kurulda görev alacak hakim ve savcı sınıfının atamalarının tamamı, Genel Kurul tarafından yapılacaktır. Bu bağlamda, Kurul Başkanvekili, Daire başkanları, Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcıları, genel sekreter yardımcıları, Kurul başmüfettişleri, Kurul müfettişleri ve Kurulda görev yapacak tetkik hâkimleri Genel Kurul tarafından atanacaktır. Bunların yanında, geldikleri kaynaklara göre, üyelerin hangi dairede görev yapacağı da Genel Kurul tarafından karara bağlanacaktır. Söz konusu düzenlemelerin bir sonucu olarak, Genel Kurul, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun en güçlü karar organı haline gelmektedir.

- Yedişer üyeden oluşan daireler, en az beş üyeyle toplanacak ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alacaktır. Hakim ve savcılarla ilgili tüm iş ve işlemler daireler tarafından yürütülecek; dairelerin kararlarına karşı yapılacak itirazlar ise Genel

Kurulca karara bağlanacaktır.

- Adalet Bakanlığı Müsteşarı, sadece, dairelerden birisinde üye olarak görev yapacak, daire başkanı veya Başkanvekili seçilemeyecektir. Müsteşarın toplantıya katılmaması, dairenin toplanmasına ve karar almasına engel olmayacaktır. Yine Müsteşar hakkında, müsteşarlık göreviyle ilgili hususlar hariç olmak üzere, diğer Kurul üyelerinin tabi olduğu suç ve disiplin soruşturma esas ve usulleri uygulanacaktır.

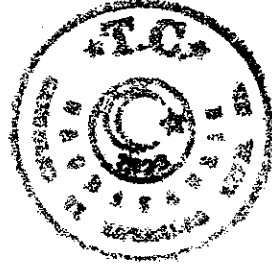
- Yirmiiki üyeden oluşan Genel Kurul; en az onbeş üyeyle toplanacak ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alacaktır.

- Genel Kurul kararlarının yeniden incelenmesi istenebilecek; daire kararlarına karşı ise yeniden inceleme talebinde bulunulabilecek ve yeniden inceleme üzerine verilen kararlara karşı da itiraz yoluna gidilebilecektir.

- Genel Kurulun ve dairelerin meslekten çıkarma cezasına ilişkin kararlarının yanında; Başkanın tek başına yaptığı işlemler ve aldığı kararlara karşı da yargı mercilerine başvurulabilecektir.

Sonuç olarak, 5982 sayılı Kanunla Anayasada yapılan değişikliklerin hayata geçirilmesi amacıyla hazırlanan Tasarıyla,

- Yargı bağımsızlığı güçlendirilmektedir.
- Yargının tarafsızlığı geliştirilmektedir.
- Kurul, bağımsız bir yapıya kavuşturulmaktadır.
- Hukuk devletinin güçlendirilmesine yönelik ileri adımlar atılmaktadır.
- Kurul, geniş tabanlı temsil esasına göre yeniden yapılandırılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, Tasarının amaç ve kapsamı düzenlenmektedir.

7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla, Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişikliğin zorunlu sonucu olarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Bu zorunluluktan hareketle hazırlanan Tasarının, amaç ve kapsamı, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kuruluşu, teşkilatı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları düzenlemek olarak belirlenmiştir.

MADDE 2- Maddeyle, Tasarıda geçen bazı kavramların tanımı yapılmaktadır. Gereksiz tekrarlardan kaçınmak ve tereddütlere meydan vermemek amacıyla, Tasarı içerisinde sıkça kullanılan bazı kavramların ne anlama geldiği belirtilmektedir.

MADDE 3- Maddeyle, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kuruluşu ve Kurulun bağımsızlığı düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurulun üç daire hâlinde çalışması öngörülmektedir. Bu düzenleme ile Kurulun görevlerinin yürütülmesinde, uzmanlaşmanın esas alınması, daha hızlı karar alınabilmesi ve Kurulun kararlarına karşı etkin bir itiraz sisteminin işletilebilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, topluma ve Meclise karşı hesap verme pozisyonunun bir gereği ve anayasal düzenlemenin tabii bir sonucu olarak, mevcut yapıda olduğu gibi Adalet Bakanı, Kurulun Başkanı olarak öngörülmektedir. Adalet Bakanı, genel olarak ülkedeki adalet politikasının yürütülmesi ile görevli olup, bu alana ilişkin siyasi sorumluluğu üzerinde taşımaktadır. Kurul ise, görev ve yetkileri itibarıyla, ülkenin genel adalet politikasını doğrudan etkileme konumundadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Anayasadaki düzenlemeye paralel olarak, Adalet Bakanlığı Müsteşarının Kurulun tabii üyesi olduğu ve bulunmadığı zamanlarda kendisine vekâlet edenin, Kurul toplantılarına katılacağı hükme bağlanmaktadır.

Anayasanın 159 uncu maddesinde, Müsteşarın üyeliğiyle ilgili hükümde, 5982 sayılı Kanunla bir değişiklik yapılmamıştır. Yine 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında da "Müsteşar bulunmadığı zaman kendisine vekâlet etmekte olan Kurula katılır" hükmü yer almaktadır. Hukukun genel ilkesi gereğince vekil, asılın bütün yetkilerine sahiptir. Bu bağlamda, asıl bulunmadığı zamanlarda, vekil, asıla ait bütün hak ve yetkileri kullanacaktır. Bu ilkeye göre, Müsteşar görevi başında bulunmadığı zaman ona vekâlet edenin, Müsteşarın yetkilerini kullanacağı ve görevlerini yerine getireceği konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. Bununla birlikte, söz konusu hüküm, görevi başında olan Müsteşara, Kurul toplantılarına kendisi katılmayarak yerine uygun göreceği bir yardımcısının katılmasını sağlama imkanı tanımamaktadır. Bu durum, sadece, Müsteşarın hastalık, yurt dışında olma, izin, rapor ve benzeri sebeplerle görevi başında olmadığı hâllerle sınırlıdır. Ayrıca benzer bir düzenleme 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 15 inci maddesinin son fıkrasında da yer almaktadır. Söz konusu hüküm maddede yer almasa bile yukarıda açıklanan gerekçelerle, uygulamanın aynı şekilde olması gerektiği konusunda bir tereddüt bulunmamakla birlikte yürürlükteki 2461 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan bu yöndeki hükmün, Tasarıda yer almamasının farklı

yorumların yapılmasına sebep olabileceği düşüncesiyle, yürürlükteki hüküm Tasarıda tekrarlanmıştır.

Maddenin beşinci fıkrasında, geniş tabanlı temsil esasına göre oluşturulan Kurulun, üyelerinin geldiği kaynaklar ve sayıları düzenlenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, Kurulun görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsız olacağı, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin Kurula emir ve talimat veremeyeceği hükme bağlanmaktadır. Bu hükümle, 1 inci maddede öngörülen, yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerinin güvencesi olan bir Kurul oluşturulması amaçlanmaktadır.

Kurulun bağımsızlığının hükme bağlanması ile uzun zamandan beri eleştiri konusu yapılan, Kurulun Adalet Bakanlığına bağlı ve yürütmenin etkisine açık olduğu yönündeki eleştirilerin de karşılanması hedeflenmektedir. Bu amaçla, 44 üncü maddede Kurulun genel bütçe içinde kendine ait bütçe ile yönetileceği açıkça hüküm altına alınmak suretiyle bağımsızlığı daha da güçlendirilmektedir. Yine bu bağlamda, bağımsızlığın tam anlamıyla sağlanması amacıyla, sekreteryâ işlerini yürütmek üzere Kurulda hizmet birimi olarak Genel Sekreterliğin kurulması öngörülmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasında, Kurulun, mahkemelerin bağımsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarını gözeterek adalet, tarafsızlık, doğruluk ve dürüstlük, tutarlılık, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkeleri çerçevesinde görev yapacağı düzenlenmektedir.

MADDE 4- Maddeyle, Kurulun görevleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun görevleri ayrıntılı olarak sayılmaktadır. Bu kapsamda bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki teklifleri karara bağlamak, hâkim ve savcıların mesleğe kabullerinden, meslekten çeşitli sebeplerle ayrılmasına ve emekliliklerine kadar geçecek süre içinde yapılacak tüm işlemlerle hâkim ve savcılarla ilgili denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerinin Kurul tarafından yapılması hükme bağlanmaktadır.

Buna karşılık, Anayasanın 144 üncü maddesi uyarınca, Adalet Bakanlığı merkez, bağlı ve ilgili kuruluşları ile uluslararası mahkemeler veya kuruluşlarda görev yapan hâkim ve savcılar, geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki çalışan hâkim ve savcılar, idarî görevleri yönünden savcılar ve komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyelerinin denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri, Kurulun görev alanı dışında tutulmaktadır.

Öte yandan, Kurulun yetki alanı dışında tutulan tüm hususlar tahdidi olarak sayılmak suretiyle tüketilmektedir. Sayılan bu hâllerin dışında, Kurulda görev yapanlar da dahil olmak üzere hâkim ve savcılarla ilgili denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmaya ilişkin tüm yetki Kurula ait olacaktır. Anayasanın 140 ıncı maddesinin altıncı fıkrası, 144 üncü maddesi ile 159 uncu maddesinin onikinci fıkrasında yer alan amir hükümler gereği, fıkarda tahdidi olarak sayılan hâllerde, hâkim ve savcılarla ilgili denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri Adalet Bakanlığınca yürütülecektir.

Ayrıca, yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere hâkimlerin idarî görevlerine ve delilleri değerlendirme ve suçu niteleme yetkisi hariç olmak üzere savcılarının adli görevlerine ilişkin konularda genelge düzenleme görevi de Kurula verilmektedir.

Yine mevcut yapıda olduğu gibi Kurulun, Yargıtay ve Danıştaya üye seçme görevi devam etmektedir.

13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 4 üncü maddesinde, Kurulun görevleri sayıldıktan sonra, hâkim ve savcılarının maddede belirtilenler dışında kalan özlük işlerinin Adalet Bakanlığınca yerine getirileceği hükmü yer almaktadır. Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişiklik sonucu oluşan Hâkimler ve

Savcılar Yüksek Kuruluna Anayasayla verilen görevler dikkate alınmak suretiyle bugünkü düzenlemenin aksine, maddenin ikinci fıkrasında, kanunlarda açıkça Adalet Bakanlığına verilenler dışında, hâkim ve savcılarının tüm özlük işlerinin, Kurul tarafından yerine getirileceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 5- Maddeyle, Kurulun teşkilat yapısı düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun Başkanlık, Genel Kurul ve daireler ile hizmet birimlerinden oluşacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Kurulun hizmet birimlerinin, Genel Sekreterlik ve Teftiş Kurulu olduğu belirtilmektedir.

MADDE 6- Maddeyle, Kurulun teşkilat yapısı içinde yer alan Başkanlığın oluşumu ile görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Başkanlığın, Başkan ve Başkanvekilinden oluşacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Başkanın görev ve yetkileri sayılmaktadır. Bu kapsamda Başkanın, Kurulu yönetmek ve temsil etmek, kanunlardaki istisnalar saklı kalmak üzere Genel Kurul çalışmalarına başkanlık etmek ve oy kullanmak yetkilerine sahip olduğu belirtilmektedir. Ayrıca Başkanın, Genel Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Genel Sekreteri atama, ilgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine olur verme yetkisi bulunmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurul Başkanının, disiplin işlemleriyle ilgili Genel Kurul toplantılarına ve dairelerin çalışmalarına katılamayacağı hükme bağlanmaktadır. Yeni oluşan Kurulun daha bağımsız olması düşüncesinden hareketle Anayasa koyucu Kurul Başkanının dairelerin çalışmalarına katılamayacağını hükme bağlamıştır. Anayasanın bu hükmünün bir sonucu olarak maddede, aynı düzenlemeye yer verilmektedir. Buna ilave olarak, Anayasada herhangi bir sınırlama olmamasına rağmen, Kurulun bağımsızlığını daha da güçlendirmek amacıyla Başkanın, disiplin işlemleriyle ilgili Genel Kurul toplantılarına da katılmaması öngörülmektedir. Bu hükümle, Venedik Komisyonu olarak tanınan Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu tarafından 2007 yılında hazırlanan Hâkimlerin Atanması Hakkında Raporun 33 üncü paragrafında yer alan "Yürütme erkinin temsilcilerinin Kurul içinde yer alması güvene dayalı endişeler yaratsa da bu uygulama yaygındır... Türkiye'de Adalet Bakanı ve Müsteşarı HSYK üyesidir. Bu durum tek başına, Venedik Komisyonu'na göre Kurul'un bağımsızlığını zayıflatmaz. Ancak Adalet Bakanı, Kurul'un başta disiplin konuları olmak üzere tüm toplantılarına katılmamalıdır." şeklindeki tavsiyenin karşılanması amaçlanmıştır.

Anayasada, Başkanın Genel Kurul toplantılarına katılamayacağına ilişkin herhangi bir sınırlama olmamasına rağmen bu konuda Tasarıyla getirilen ikinci bir sınırlama ise, 39 uncu maddede yer almaktadır. 39 uncu madde hükmüne göre Başkan, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri ile görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında işledikleri suçlar ve kişisel suçları hakkında yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda yapılacak Genel Kurul toplantılarına da katılamayacak ve oy kullanamayacaktır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Başkanın, yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebileceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Başkanvekilinin seçimi düzenlenmektedir. Buna göre Başkanvekilinin, daire başkanları arasından, Genel Kurul tarafından seçileceği öngörülmektedir. 31 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca bu seçimler gizli olarak yapılacaktır. Yine 29 uncu maddenin üçüncü fıkrasına göre Genel Kurul kararlarını üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aldığından, Başkanvekili seçilebilmek için Genel Kurulun en az oniki üyesinin oyunu almak gerekecektir. Ayrıca bu fıkra, yokluğunda, yerine daire

başkanlarından hangisinin vekâlet edeceğini Başkanvekilinin belirleyeceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasında, Başkanvekilinin görev ve yetkileri sayılmaktadır. Buna göre Başkanvekilinin görev ve yetkileri, Başkanın katılmadığı Genel Kurul çalışmalarına başkanlık etmesi, Başkanın kendisine devrettiği yetkileri kullanması, hukukî veya fiilî nedenlerle dairelerin toplanmasına engel sayıda üye eksikliği oluşursa diğer dairelerden üye görevlendirmesi şeklinde düzenlenmektedir.

MADDE 7- Maddeyle, Genel Kurulun oluşumu ve görevleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Kurulun, Kurulun yirmiiki asıl üyesinden oluşacağı belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Genel Kurulun görevleri sayılmaktadır. Maddede, Kurulla ilgili tüm atama ve seçim işlemlerinin Genel Kurul tarafından yapılması hükme bağlanmaktadır. Bunun tek istisnası, Anayasadaki düzenlemenin bir sonucu olarak, Genel Sekreterin atanmasıdır. Bu atama işleminde de Genel Kurul üç adayı belirleyerek Başkana teklif edecek, Başkan bu adaylardan birisini Genel Sekreter olarak atayacaktır. Dolayısıyla Başkanın bu yetkisi "mutlak yetki" olmayıp, "bağlı yetki" niteliğindedir.

Genel Kurulun görev ve yetkileri incelendiğinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun en güçlü karar organının, Genel Kurul olduğu görülmektedir. Çünkü Genel Kurul; Kurulun tüm üyelerinden oluşmakta, Başkanvekili ve daire başkanlarını seçmekte, Genel Sekreterin atanması için Başkana üç aday teklif etmekte, Kurulda görev yapacakların seçim ve atama işlemlerini yerine getirmekte, dairelerce verilen kararlara karşı yapılan itirazları incelemekte, Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmekte ve Yargıtay ve Danıştaya üye seçmektedir.

MADDE 8- Maddeyle, dairelerin oluşumu, daire başkanlarının seçimi ile görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, her dairenin yedişer üyeden oluşacağı ve seçildikleri kaynaklara göre üyelerin, daireler arasında nasıl dağılacığı belirlenmektedir. Bu dağılım yapılırken mümkün olduğunca, her kaynağın dairelerde dengeli bir şekilde temsil edilmesi hedeflenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, üyelerin hangi dairede görev yapacaklarına, Genel Kurul tarafından seçimle karar verileceği düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, ikinci fıkra uyarınca, üyelerin dairelere dağılımı tamamlandıktan sonra, daire başkanlarının seçimi düzenlenmektedir. Buna göre, her dairenin başkanı, o dairenin üyeleri arasından seçilecektir. Ancak, fıkra da açıkça belirtilmiş olduğu üzere, Adalet Bakanlığı Müsteşarı daire başkanı olarak seçilemeyecektir. Müsteşarın daire başkanı seçilememesinin doğal bir sonucu olarak Başkanvekili seçilmesi de mümkün olmayacaktır. Bu düzenleme de, Kurulun bağımsızlığı bakımından atılan önemli adımlardan birini teşkil etmektedir. Genel Kurulda, yapılacak oylamalar gizli olacak ve daire başkanı seçilebilmek için üye tam sayısının salt çoğunluğunun başka bir ifadeyle en az oniki üyenin oyunu almak gerekecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, daire başkanına vekâlet hükmü düzenlenmektedir. Fıkra da, yokluğunda, yerine o daire üyelerinden hangisinin vekâlet edeceğinin daire başkanı tarafından belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, daire başkanının görevleri sayılmaktadır. Bu kapsamda, dairelerin gündeminin daire başkanı tarafından belirleneceği hükme bağlanmaktadır. Ancak bu görev ve yetki, 30 uncu maddenin dördüncü ve beşinci fıkrası ile birlikte değerlendirildiğinde, gündemin, daire başkanı tarafından düzenlenmesinden sonra, ivedi ve

sürekli işlerin ortaya çıkması durumunda, daire başkanı veya üyelerden birinin talebi üzerine, dairenin kararıyla değiştirilebilmesi öngörülmektedir.

MADDE 9- Maddeyle, dairelerin görevleri düzenlenmektedir.

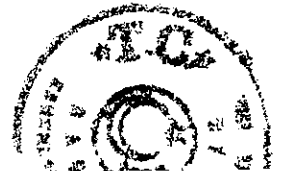
Maddenin birinci fıkrasında, Birinci Dairenin görevleri sayılmaktadır. Hâkim ve savcılarla ilgili atama ve nakletme, geçici yetki verme, kadro dağıtma, müstemir yetkileri düzenleme, yıllık ve mazeret izinleri dışında her türlü izin verme, Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılan planlamaya ve alınan taleplere uygun olarak eğitim programlarına katılmaya ilişkin izin verme işlemlerini yapmak, meslek öncesi eğitimde staj mahkemelerini belirlemek ve nihayet Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak Birinci Dairenin görevleri olarak düzenlenmektedir. Fıkra, (a) bendinin (5) numaralı alt bendinde yıllık ve mazeret izinleri dışında her türlü izin verme Birinci Dairenin görevleri arasında sayıldıktan sonra (6) numaralı alt bentte Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılan planlamaya ve alınan taleplere uygun olarak eğitim programlarına katılmaya ilişkin izin verme de Dairenin görevleri arasında belirtilmiştir. Bu şekildeki düzenleme tarzının sebebi, bilimsel, idari ve malî özerkliğe sahip Türkiye Adalet Akademisinin vereceği eğitimin programını kendisinin belirlemesi ve belirlediği eğitim programlarına katılmak isteyenlere ilişkin başvuruları da kendisinin toplaması; ancak, Akademinin düzenleyeceği eğitim programlarına katılacak hâkim ve savcılara izin verme yetkisinin Kurula ait olduğunun açıkça belirtilmesidir. Öte yandan, (6) numaralı alt bentte sayılanlar dışındaki eğitim programlarına katılma konusunda izin verme yetkisi de bu Daireye ait olup, bu yetkinin kaynağını (5) numaralı alt bent oluşturmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, İkinci Dairenin görevleri hükme bağlanmaktadır. Bu bağlamda, hâkim ve savcıların; her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapmak; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar vermek, disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek; meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar vermek, diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek ve Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak da bu dairenin görevleri arasında düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Üçüncü Dairenin görevleri sıralanmaktadır. Buna göre, hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek, Kurulda görev yapanlar da dahil olmak üzere hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemlerini Teftiş Kuruluna yaptırmak; hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak; hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri için teklifte bulunmak, hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek, meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek, ilgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge idare mahkemesini belirlemek ve Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak da Üçüncü Dairenin görevleri arasında görülmektedir.

Kurulun dairelerinin görevlerinin yukarıdaki şekilde belirlenmesi sonucunda hâkimler ve savcılar hakkındaki araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir.

Kurulda görev yapanlar da dahil olmak üzere hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri

icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma izni işlemlerini yürütme görevi Üçüncü Dairede olacaktır.

Bu kapsamda, ihbar ve şikâyetlerin Kurula intikal etmesi durumunda, bunlar öncelikle Üçüncü Daireye gönderilecek ve işleme tâbi tutulacaktır.

Gelen ihbar ve şikâyet dilekçeleri incelenerek, isnat edilen eylemin kişisel suç veya görev suçu kapsamında kalıp kalmadığı değerlendirilecek; kişisel suç kapsamında kalan ihbar ve şikâyet dilekçeleri gereğinin takdir ve ifası için bu hususta görevli ve yetkili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilecek, yapılan işlem sonucu ile ilgili evrak suretinin disiplin yönünden değerlendirilmek üzere Üçüncü Daireye gönderilmesi istenecektir. Gelen evrak üzerine disiplin yönünden araştırma, inceleme veya soruşturma oluru alınıp alınmayacağı değerlendirilecektir.

Eylemin disiplin ve görev suçu kapsamında kalması durumunda ise, Kurul Teftiş Kurulunun görev alanı dışında kalan ihbar ve şikâyetler Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığına gönderilecek; bunun dışında kalanlar Üçüncü Dairede değerlendirilerek gereğine tevessül edilecektir.

Hâkim ve savcılar hakkındaki, ihbar ve şikâyetler hakkında gerekli araştırma ve inceleme yapılabilmesi için Üçüncü Daire tarafından teklifte bulunularak Kurul Başkanından olur alınacaktır. Alınan olur üzerine Kurul müfettişi veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve inceleme yapılacak; bu araştırma ve incelemenin sonucunda soruşturmaya geçilmesine gerek görülmemesi hâlinde, Üçüncü Daire tarafından soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar verilecektir.

İhbar ve şikâyetin işleme konulmamasına veya araştırma ve inceleme sonucunda soruşturma izni verilmesine yer olmadığına dair işlem tesis edilmesi durumunda, yapılan işlem sonucu hakkında eylemden zarar gören müştekiye, başvurabileceği kanun yolları ile süresi de belirtilmek suretiyle bilgi verilecektir. Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen ihbar yazılarında bilgi talep edilmesi hâlinde, sadece yapılan işlem sonucu hakkında bilgi verilecektir. Eylemden zarar görmeyen ihbarcı konumundaki kişilere ise bilgi verilmeyecektir.

Yapılan araştırma ve inceleme sonucunda, soruşturmaya geçilmesinin gerekli görülmesi durumunda, Üçüncü Daire tarafından teklifte bulunularak Kurul Başkanından soruşturma yapılması için olur alınacaktır. Başkanın olur vermesi üzerine yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen evrak, suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar verilmesi için doğrudan İkinci Daireye gönderilecektir.

İhbar ve şikâyet konusunun araştırma ve inceleme yapılmasını gerektirmeden doğrudan soruşturma oluru alınmasını gerektirecek nitelikte olması durumunda da, araştırma ve inceleme yapılmaksızın aynı usulle alınan soruşturma oluru üzerine yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen evrak, soruşturma sonucu hakkında karar verilmesi için doğrudan İkinci Daireye gönderilecektir.

Başkanın olur vermesi üzerine yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen evrakın soruşturmayı yapanlarca doğrudan kendisine intikal ettirilmesi üzerine İkinci Daire tarafından;

a) Soruşturma konusu eylem, disiplin veya cezaî yönden kovuşturmayı gerektirir nitelikte görülmez ise soruşturma evrakı işleminden kaldırılacaktır.

b) Soruşturma konusu eylem, hem disiplin hem de cezaî yönden kovuşturmayı gerektirir nitelikte görülürse, cezaî yönden kovuşturma izni verilerek evrakın aslı kovuşturma işlemleri için ilgili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilecek; evrakın bir sureti alınarak bunun üzerinden disiplin işlemleri yapılacaktır. Disiplin yönünden de, hâkim veya savcının son savunması istenecek ve disiplin cezası uygulanmasına veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verilmek suretiyle disiplin dosyası sonuçlandırılacaktır.

c) Soruşturma konusu eylem, sadece disiplin yönünden kovuşturmayı gerektirir nitelikte görülür ise, hâkim veya savcının savunması istenecek ve disiplin yönünden nihai karar verilecektir.

MADDE 10- Maddeyle, Kurulun hizmet birimlerinden olan Genel Sekreterliğin oluşumu ve görevleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Sekreterliğin hangi amaçla kurulduğu açıkça vurgulanmaktadır. Buna göre Genel Sekreterlik, Kurulun, idarî ve malî işleriyle sekreteryâ hizmetlerini yerine getirmek üzere kurulmaktadır. Genel Sekreterlik, Genel Sekreter, dört genel sekreter yardımcısı ve yeteri kadar tetkik hâkimi ile bürolardan oluşmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Sekreterliğin görevleri hükme bağlanmaktadır. Bu kapsamda Kurulun büro işlemlerinin yerine getirilmesi, Kurulun taraf olduğu davaların takibi, hâkim ve savcılarının izin ve emeklilik işlemlerinin yürütülmesi ile sicilleri ve şahsi dosyalarının tutulması, Genel Sekreterliğin görevleri arasında sayılmaktadır. Genel Sekreterliğin önemli bir görevi de, Kurulun görev alanıyla ilgili hususlarda Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) kullanılmasını sağlamaktır.

MADDE 11- Maddeyle, Genel Sekreter ve genel sekreter yardımcılarının atanması ile görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Sekreterin atanma esas ve usulleri belirlenmektedir. Buna göre önce, Genel Sekreter adaylarının belirlenmesi amacıyla Genel Kurul tarafından seçim yapılması ve bu seçime Başkanın katılmaması öngörülmektedir. Seçimde her bir Kurul üyesinin en fazla üç adaya oy verebilmesi hüküm altına alınmakta ve en çok oyu alan üç adayın teklif edilmiş sayılacağı kabul edilmektedir. Bu oylama yöntemi, Anayasa Mahkemesinin 5982 sayılı Kanunun kısmen iptaline ilişkin 7/7/2010 tarihli ve E. 2010/49, K. 2010/87 sayılı Kararı dikkate alınmak suretiyle belirlenmektedir. Genel Kurulun kararlarını salt çoğunlukla alacak olması nedeniyle, belirlenecek olan Genel Sekreter adayları, uzlaşma ile seçilmiş olacaktır. Yine adayların birinci sınıf hâkim ve savcılardan olmaları ve muvafakatlerinin bulunması da şart koşulmaktadır. Bu şekilde seçilen üç aday arasından Başkan tarafından atama yapılacaktır. Bu sayede Genel Sekreterin, hem Kurulla hem de Başkanla uyumlu bir şekilde çalışması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Sekreterin, görevini yürütürken gözönünde bulundurması gereken ilkeler düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Genel Sekretere, yokluğunda, kendisinin belirleyeceği genel sekreter yardımcılarının birisinin vekâlet edeceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, genel sekreter yardımcılarının atanma şekil ve şartları düzenlenmektedir. Fıkra göre, genel sekreter yardımcılarının, birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar arasından, muvafakatleri alınarak, Genel Kurul tarafından atanması öngörülmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, genel sekreter yardımcılarının çalışma ilkeleri düzenlenmektedir.

MADDE 12- Maddeyle, Kurulda çalışacak tetkik hâkimlerinin atanması ve çalışma esasları düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, tetkik hâkimlerinin Genel Sekreterliğe bağlı olarak Kurul adına çalışacakları belirtilmekte ve iş hacmine göre Kurulda yeteri kadar tetkik hâkiminin bulunacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, tetkik hâkimlerinin atanma esas ve usulü düzenlenmektedir. Kurulda geçici veya sürekli çalıştırılmak için, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul hizmetlerinde yararlı

olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak, Genel Kurul tarafından, tetkik hâkimi atanması düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, tetkik hâkimlerinin Başkan, ilgili daire başkanı ile Genel Sekreter tarafından kendilerine verilen görevleri yerine getirmesi öngörülmektedir.

MADDE 13- Maddeyle, Kurulda oluşturulacak bürolar ile idarî görevlerde çalışacak personele ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun, Kanunda belirtilen görevlerini yerine getirmek amacıyla, Genel Sekreterliğe bağlı yeteri kadar büro oluşturulacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurulda çalışacak olan personelin atanması hükme bağlanmakta ve bunlar hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun uygulanması öngörülmektedir. Personelin, naklen veya Devlet memurluğuna giriş için yapılan merkezi sınav sonuçlarına göre yerleştirilenler arasından, Genel Sekreterin teklifiyle Başkanvekili tarafından atanması benimsenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, büroların çalışma usul ve esaslarının Kurulca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında ise, Kurulda çalışacak avukatların alacakları vekâlet ücreti düzenlenmektedir.

MADDE 14- Maddeyle, Kurulun hizmet birimlerinden olan Teftiş Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmektedir.

Teftiş Kurulunun mevcut yapısıyla ilgili olarak dile getirilen önemli eleştirilerden biri, Teftiş Kurulunun Adalet Bakanına bağlı olarak görev yapmasıydı. Bu durumun yargı bağımsızlığını ve hâkimlik teminatını zedelediği iddia edilmekteydi. Anayasa değişikliğiyle Kurula bağlı Teftiş Kurulu kurulması hüküm altına alınmış olduğundan, maddeyle, bu değişikliğe uyum sağlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında, Teftiş Kurulunun, Teftiş Kurulu Başkanı, iki başkan yardımcısı ile yeteri kadar Kurul başmüfettişi ve müfettişi ile bürolardan oluşması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Teftiş Kurulunun, Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde ve Kurul adına görev yapması hüküm altına alınmaktadır. Böylece mevcut yapıda Adalet Bakanına bağlı olan ve Bakan adına görev yapan Teftiş Kurulu, getirilen yapıda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bağlı ve Kurul adına görev yapacak şekilde düzenlenmektedir. 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasıyla, hâkim ve savcılarla ilgili denetim ile araştırma, inceleme ve soruşturma izni işlemlerini yürütmek görev ve yetkisi, Kurulun Üçüncü Dairesine verilmektedir. Sayılan iş ve işlemlerin Teftiş Kurulu tarafından yapılacağı nazara alındığında, Teftiş Kurulunun, Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde çalışacağı ancak tüm Kurul adına görev yapacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurul müfettişlerinin, görevlerini yerine getirirken Teftiş Kurulu Başkanına, Teftiş Kurulu Başkanının ise Kurula karşı sorumlu olduğu hükme bağlanmaktadır. Bu hükümle, Kurul müfettişlerinin bağımsız ve her türlü etkiden uzak bir şekilde çalışmaları amaçlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Teftiş Kurulunun görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Teftiş Kurulunun en önemli görevi, adli ve idarî yargı hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerini yerine getirmektir. Yapılan denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma raporlarının Kurulun ilgili dairelerine; hâkim ve savcılar hakkında düzenlenen hâl kağıtlarının Genel Sekreterliğe ve denetlenen birimlere yönelik yapılan önerilerin ise ilgili mercilere gönderilmesi de Teftiş Kurulunun görevleri arasında sayılmaktadır. Teftiş Kurulunun ayrıca, görev alanına giren konularda, uygulamada ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklar ile ilgili hususlarda gereken inceleme ve

araştırmaları yaparak alınması gerekli kanunî ve idarî tedbirler konusunda Kurula teklifte bulunmak ve kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Kurul tarafından verilen benzeri görevleri yapmak şeklindeki diğer görevleri de hükme bağlanmaktadır.

Teftiş Kurulunun görev alanı, 4 üncü maddede sayma yöntemiyle tahdidi olarak belirtilen ve Kurulun görev alanı dışında bırakılan hâller hariç olmak üzere, tüm hâkim ve savcılarını kapsamaktadır. Dolayısıyla, hâkim ve savcı sınıfından olup da Kurulda idarî görevlerde bulunanlar hakkında da, Kurulun istemesi hâlinde denetim ile araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri Teftiş Kurulu tarafından yapılabilecektir.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev yapan Teftiş Kurulu ve Kurul müfettişlerinin çalışma yöntemleri ile denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmaların yapılmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği öngörülmektedir.

MADDE 15- Maddeyle, Teftiş Kurulunda görev yapacak olanların atanma usulleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Teftiş Kurulunda görev yapacak olan, Başkan, Başkan yardımcıları, başmüfettiş ve müfettişlerin muvafakatleri alınarak Genel Kurul tarafından atanması öngörülmektedir. Müfettişlerin yapacağı görevlerin yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkeleri ile doğrudan ilişkisi gözönüne alınarak, Teftiş Kuruluna yapılacak atamalarla ilgili tüm yetki Genel Kurula verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, adalet müfettişliğinden Kurul müfettişliğine, Kurul müfettişliğinden adalet müfettişliğine, ilgililerin muvafakatleri alınmak suretiyle atama yapılabileceği hükme bağlanmaktadır. Bu şekilde bir atama yapıldığında önceki teftiş kurulunda geçen sürenin, yeni atanılan teftiş kurulunda geçmiş sayılacağı da belirtilmektedir. Öte yandan, Kurul müfettişi veya adalet müfettişi olarak görev yaptıktan sonra bu görevlerinden ayrılanların yeniden müfettişliğe atanmaları durumunda da bu hükmün uygulanacağı kabul edilmektedir.

MADDE 16- Maddeyle, Teftiş Kurulu Başkan ve Başkan yardımcılarının görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

MADDE 17- Maddeyle, Kurul müfettişlerinin görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul müfettişlerinin hâkim ve savcılarla ilgili denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerini yerine getirecekleri hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurul müfettişlerinin, görevlerini ifa ederken sahip olduğu yetkiler düzenlenmektedir. Bu kapsamda, Kurul müfettişlerinin yapacakları, araştırma, inceleme ve soruşturmalarda, lüzum gördükleri kimseleri yeminle dinleyebilecekleri, gerektiğinde istinabe yoluna başvurabilecekleri, sübut delilleri ile gereken bilgileri kamu kurum, kurul ve kuruluşlarından doğrudan toplayabilecekleri hükme bağlanmaktadır.

Öte yandan, Kurul müfettişlerinin yapacakları, inceleme ve soruşturmalarda bu Kanunda verilen yetkilere ilave olarak Ceza Muhakemesi Kanununa göre işlem yapabilecekleri ve kanunlarda kendilerine ve Cumhuriyet savcısına soruşturmanın yürütülmesiyle ilgili tanınan tüm yetkileri kullanabilecekleri öngörülmektedir.

Burada kullanılan inceleme ve soruşturma ibareleri, mevcut 2802 sayılı Kanunla oluşturulan ve hâlen uygulanmakta olan soruşturma sisteminden kaynaklanmaktadır. Bu sistemde inceleme ve soruşturma evreleri aslında Ceza Muhakemesi Kanununa göre soruşturma evresini ifade etmektedir. İki evre arasındaki tek fark inceleme aşamasında ilgilinin savunması alınmazken, soruşturma aşamasında ilgilinin savunmasının alınmasıdır. Soruşturma evresine geçilmişse, bu aşamada sadece ilgilinin savunması alınmaktadır. Dolayısıyla inceleme ifadesi ile aslında soruşturma evresi kastedilmekte olup, adli soruşturma

evresinde müfettiş Cumhuriyet savcısının yetkilerini kullanabilecektir. Cumhuriyet savcısının yetkileri kullanılırken, Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen koşullara bağlı kalınacağı konusunda şüphe bulunmamaktadır.

Yine fıkra ile Kurul müfettişlerinin kullanabileceği Cumhuriyet savcısı yetkilerinde bir sınırlama getirilmektedir. Buna göre, Kurul müfettişleri Cumhuriyet savcısının "gecikmesinde sakınca bulunan hâl"lere ilişkin yetkilerini kullanamayacaklardır. Bununla Ceza Muhakemesi Kanununda arama, elkoyma, iletişimin denetlenmesi, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi, teknik araçlarla izleme gibi özel hayatı yakından ilgilendiren konularda, gecikmesinde sakınca bulunsada dahi müfettişin koruma tedbirini başlatma imkanı bulunmamaktadır. Gecikmesinde sakınca bulunan hâl söz konusu olsa dahi müfettiş kendiliğinden bu koruma tedbirlerine başvuramayacak ve mutlaka hâkim kararı alacaktır.

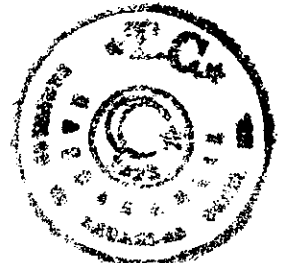
Öte yandan, başta Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 27/3/1978 tarihli ve E. 1978/17, K. 1978/103 sayılı Kararı olmak üzere, birçok Yargıtay kararında da belirtildiği gibi, Kurul müfettişlerinin yapacağı inceleme ve soruşturma, tamamen adlî niteliktedir. Bir hâkim ya da savcı suç işlediğinde, bu suç kişisel bir suç ise, en yakın ağır ceza mahkemesi başsavcılığı tarafından soruşturulmaktadır. Görevle ilgili bir suç ise müfettiş veya muhakkik tarafından soruşturulmaktadır. Bu soruşturmada müfettiş, savcı görevini yapmaktadır. Dolayısıyla kendisi de hâkim ve savcı sınıfından olan soruşturma yapacak müfettişin savcı yetkilerini kullanabilmesinde hukuken bir sakınca bulunmamaktadır.

Mevzuatımızda benzeri görevler yapan kişi veya kurullara da savcı, hatta hâkim yetkisinin verildiği örnekler bulunmaktadır. Örneğin, Danıştay Kanununun 76 ncı maddesinde Danıştay üyelerinin görevlerinden doğan veya görevleri sırasında işlemiş bulundukları suçlardan dolayı soruşturulmalarının üç kişilik bir kurul tarafından yapılacağı belirtilmekte ve 81 inci maddesinde de bu kurulun sorgu hâkiminin yetkilerine sahip olduğu hükme bağlanmaktadır. Benzer düzenleme Yargıtay Kanununun 46 ncı maddesinde de yer almakta ve soruşturmayı yürüten daire başkanının sorgu hâkiminin yetkisine sahip olduğu vurgulanmaktadır. Yine benzer bir düzenleme, Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 55 inci maddesinde yer almaktadır. Burada da Mahkeme üyesinin soruşturulması ile görevli üç üyeli bir kurul oluşturulması ve bu kurulun sorgu hâkiminin yetkilerine sahip olduğu belirtilmektedir. Görüldüğü gibi, yüksek mahkeme üyelerinin işlediği suçlardan dolayı soruşturulması ile görevlendirilen kişi veya kurul, savcı yetkisinden daha geniş yetkileri içeren sorgu hâkimi yetkisine sahip kılınmaktadır. Bu hükümler örnek alınarak, hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemedikleri, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığı konusunda yapılacak inceleme ve soruşturmalarda, müfettişlere savcı yetkisinin tanınması bir zorunluluğun sonucudur.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurul müfettişlerince yapılacak denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmalarda ilgili kişi ve kuruluşların istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlü oldukları hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kurul müfettişlerinin yetkilerinin sınırı düzenlenmektedir. Fıkra da Kurul müfettişlerinin denetimlerde, yargı yetkisine ve yargısal takdire giren konulara karışamayacakları, tavsiye ve telkinde bulunamayacakları hükme bağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Kurul müfettişlerinin denetimini yaptıkları birimlerde tespit ettikleri aksaklıklar hususunda, önerilerde bulunacakları ve görev alanlarıyla ilgili olarak, denetimleri sırasında ilgili mevzuatta gösterilen hükümler uyarınca yeterli kanaat sahibi oldukları hâkim ve savcılar hakkında, hâl kağıdı düzenleyecekleri hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 18- Maddeyle, Kurul üyelerinin seçimine ilişkin genel esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul üyelerinin seçimi, bu üyelerin hangi kaynaklardan, hangi sayıda ve kimler tarafından seçileceği ile Kurul üyelerinin görev süresi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, süresi biten Kurul üyelerinin yeniden seçilebileceği ve bu üyelerin görev yaptıkları dönemin sonunda yapılacak yeni Kurul üyeliği seçimlerinde oy kullanabilecekleri düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, Kurul üyelerinin seçim sürecinin başlatılması amacıyla, Kurula üye seçmek üzere, durumun bildirilmesi gereken merciler gösterilmektedir.

MADDE 19- Maddeyle, Kurul üyeliği seçimlerinin zamanı ve esasları düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul üyeliği seçimlerinin dört yılda bir ve üyelerin görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, yapılacak Kurul üyeliği seçimlerinde, seçmenlerin, seçilecek asıl ve yedek Kurul üyesi sayısınınca aday için oy kullanabileceği, asıl ve yedek üyelerin toplamından fazla aday için oy verilmesi durumunda, bu oy pusulasının geçersiz sayılacağı belirlenmektedir. Bu şekilde yapılan seçimlerde en fazla oy alan adayların sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, Kurul üyeliği seçimlerinin her dönem için bir defada ve gizli oyla, serbest, eşit, tek dereceli, açık sayım ve döküm esaslarına göre yapılacağı ve oyların eşitliği hâlinde adaylar arasında kura çekilerek seçilen üyenin belirleneceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 20- Maddeyle, Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisinin Kurula üye seçimine ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisinin Kurula üye seçimine ilişkin seçim sürecinin, üyelerin görev sürelerinin dolmasından altmış gün önce başlatılacağı ve adaylık için başvuru tarihlerinin ilan edileceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisinden Kurul üyeliğine aday olanların, ilan tarihinden itibaren on gün içinde, ilgili başkanlıklara başvurması öngörülmektedir. İlgili başkanlıklarca, başvuruların bittiği tarihten itibaren beş gün içinde, kesin aday listelerinin ilan edilmesi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, kesin aday listelerinin ilanından itibaren otuz gün içinde Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarında, Kurul üyeliği seçimlerinin yapılması öngörülmektedir.

MADDE 21- Maddeyle, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde, seçme ve seçilme hakları düzenlenmektedir.

Buna göre, adlî ve idarî yargıda görev yapan tüm hâkim ve savcıların oy kullanma hakkının olduğu, seçimlerin adlî yargı ve idarî yargı bakımından ayrı ayrı yapılacağı ve adlî yargı hâkim ve savcılarının, adlî yargı hâkim ve savcıları arasından; idarî yargı hâkim ve savcılarının ise idarî yargı hâkim ve savcıları arasından aday olanlara oy verebileceği hükme bağlanmaktadır. Maddede geçen hâkim ve savcı kavramından ne anlaşılması gerektiği hususunda tanımlara ilişkin 2 nci madde hükmü dikkate alınacaktır. Söz konusu tanım uyarınca, hâkim ve savcı kavramından 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan hâkim ve savcı ile geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluşta görev yapan hâkim ve savcı anlaşılacaktır.

Öte yandan maddeyle, seçilme hakkı da düzenlenmekte, hâkim ve savcılardan hangi koşulları taşıyanların Kurul üyeliğine aday olabileceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 22- Maddeyle, adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde, seçimlerin yönetim ve denetimi düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, bu seçimlerin, Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, adli yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçiminde, seçim işlemlerinin, her ilde, o ilin il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yürütüleceği ve bu seçimlerde o ilde ve o ilin ilçelerinde görev yapan hâkim ve savcıların oy kullanacağı düzenlenmektedir. Bu düzenlemede, adli yargı için bağlı olunan ağır ceza veya başsavcılık değil, mülki idare sistemi esas alınmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, idarî yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçiminde, seçim işlemlerinin bölge idare mahkemelerinin bulunduğu illerde, o ilin il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yürütüleceği ve o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresinde görev yapan hâkim ve savcıların oy kullanabileceği öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, sandıkların kurulacağı yer ile buna karar verecek merci gösterilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, bu seçimlerin, siyasetin etkisinden uzak bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun, il seçim kurullarının oluşumunda siyasî partilerin temsilci bulundurmasına ilişkin 17 nci maddesi hükmünün uygulanmayacağı vurgulanmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasında, sandık kurullarının oluşumu ile bunların işlem, tedbir ve kararlarına karşı yapılan şikâyet ve itirazların il seçim kurulunca karara bağlanacağı düzenlenmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasında, oy pusulalarının düzenlenmesi ve basımına ilişkin hususlar hükme bağlanmaktadır.

Maddenin sekizinci fıkrasında, seçimlerde şeffaflığın sağlanması amacıyla, il seçim ve sandık kurullarında oyların sayım, döküm ve seçim tutanaklarının birleştirilmesi çalışmalarını, isteyen her hâkim ve savcının izleyebilmesi ve sonuç tutanaklarından örnek alabilmesi düzenlenmektedir.

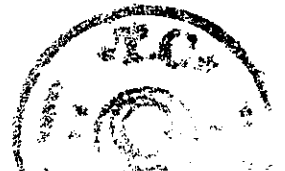
Maddenin dokuzuncu fıkrasında ise, seçimlerde, 298 sayılı Kanunun, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

MADDE 23- Adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde, seçmen listelerinin belirlenmesini düzenleyen maddeyle, seçmen listelerinin belirlenmesine ilişkin takvim ile seçmenlerin oy kullanacakları yerlere ilişkin ayrıntılı hükümler düzenlenmektedir.

MADDE 24- Maddeyle adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde, başvurular ve aday listelerinin düzenlenmesi ve seçimlerin yapılacağı zamana ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

MADDE 25- Maddeyle, adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde propaganda yasağına ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Maddeye göre, Kurul üye adayları kural olarak propaganda yapamayacaklardır. Propaganda yasağı, kesin aday listesinin ilanından oy verme süresinin bitimine kadarki zaman dilimini kapsamaktadır. Ancak, adayların, kendilerini meslektaşlarına tanıtılabilmeleri için Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, özgeçmişlerini, bu iş için tahsis edilmiş bir internet sitesinde yayımlayabilmelerine imkân tanınmaktadır. Yine

adaylar, seçmenlere kendilerini tanıtan ve mesleki konularla ilgili düşüncelerini açıklayan mektup, elektronik posta ve kısa mesaj gönderebilecekler ve kapalı yer toplantısı yapabileceklerdir. Kapalı yer toplantısının nerelerde ve nasıl yapılacağına ilişkin hususlar 22 nci maddenin dokuzuncu fıkrasında yapılan atıf uyarınca 298 sayılı Kanuna göre belirlenecektir.

MADDE 26- Maddeyle, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde adaylıktan çekilme veya seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi hâlinde yapılacak işlemler düzenlenmektedir.

Madde hükmü uyarınca, kesin aday listesinin ilanından sonra, seçim sonuçlarının kesinleşmesine kadar geçen süre içinde, adaylıktan çekilme veya seçilme yeterliliklerinin kaybedilmesi, listede değişiklik yapılmasını gerektirmeyecek; ancak, bu husus Yüksek Seçim Kurulunun internet sitesinde duyurulacaktır.

MADDE 27- Maddeyle, Kurul üyeliğinde boşalma olması hâlinde yapılacak seçime ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşan Kurulda, Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelerin yedeğinin bulunmaması; Kurulun seçimle gelen diğer asıl üyelerinin ise yedeğinin bulunması ve yedeği bulunan üyeliklerin herhangi bir sebeple boşalması hâlinde yedek üyenin göreve başlayarak kalan süreyi tamamlaması esası benimsenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul üyeliklerinin ölüm, emeklilik, istifa ve benzeri nedenlerle boşalması hâlinde; Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelikler için, boşalmayı takip eden altmış gün içinde, kalan süreyi tamamlamak üzere, yeni üyelerin seçiminin yapılması; diğer üyeliklerin boşalması hâlinde ise yedek üyelerin sırasıyla göreve başlaması öngörülmektedir. Fıkra da yer alan "asıl üyenin yedeği" ibaresiyle, yedek üyenin aynı kaynaktan gelmesi koşulu ifade edilmektedir. Öte yandan, fıkra da, bu şekilde göreve başlayanların, yerine geldiği asıl üyenin kalan süresini tamamlaması öngörülmekte ve böylece Kurulun olağanüstü nedenler dışında dört yıl boyunca seçim ortamından uzak tutulması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Genel Kurulun toplantı yeter sayısını oluşturamayacak şekilde üyeliklerde boşalma olması hâlinde, boşalan asıl ve yedek üyelikler için altmış gün içinde yeniden seçim yapılması hükme bağlanmaktadır. Bu seçim sonunda, seçilen üyelerin, yerine seçildikleri üyelerin kalan sürelerini tamamlayacakları öngörülmektedir.

MADDE 28- Maddede, Kurul asıl ve yedek üyelerinin, hangi hâllerde görevlerinin sona ereceğine ilişkin düzenlemelere yer verilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Başkan dışındaki Kurul üyeleri ile yedek üyelerin üyeliklerinin, Hâkimler ve Savcılar Kanununa göre hâkimlik ve savcılık mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı kesin hüküm giyilmesi, çekilme, altmışbeş yaşın doldurulması hâllerinde kendiliğinden sona ereceği hükme bağlanmaktadır. Kurul üyesi olabilme şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya Kurul üyeliği sırasında bu şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi hâlinde ise, Genel Kurulun üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun, bu durumu tespit eden kararıyla, üyeliğin sona ereceği düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, görevin yerine getirilemeyeceğinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak anlaşılması veya göreve izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak onbeş gün veya bir yılda toplam otuz gün süre ile devam edilmemesi hâllerinde, Genel Kurulun, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun kararıyla, Kurul üyeliğine son verileceği hüküm altına alınmaktadır. Bu düzenleme, Kurulun seçimle

gelen üyelerine özgü olduğundan 2 nci maddede yapılan tanım çerçevesinde bu hüküm Adalet Bakanı ile Müsteşarı hakkında uygulanmayacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurul üyeliği sona erenlerin eski görevlerine dönmesine ilişkin hususlar hükmüne bağlanmaktadır. Buna göre Kurul üyeliğine;

- Yüksek mahkeme üyeliğinden seçilenlerden Kurul üyeliği sona erenler, herhangi bir işleme gerek olmaksızın ve boş kadro şartı aranmaksızın, geldikleri yüksek mahkeme üyeliği görevine geri döneceklerdir. Yüksek mahkemelerden gelen Kurul üyelerinin görevleri sona erdiğinde, zaten aynı kaynaktan yeni Kurul üyeleri seçilmiş ve bu üyeler yüksek mahkemeden ilişik kesmiş olacaktır. Bu şekilde boşalan kadrolar, Kurul üyeliği sona eren üyelere tahsis edilecektir. Kaldı ki, öngörülemeyen herhangi bir sebeple boş kadronun bulunmaması hâlinde dahi, bu hüküm uyarınca, yüksek mahkeme üyeliğine geri dönme konusunda bir sorun yaşanmayacaktır. Söz konusu hüküm, yüksek mahkeme üyeleri için bir teminat getirmektedir. Benzer hüküm, Başkanlığa yeniden seçilemeyen, Sayıştay Birinci Başkanıyla ilgili olarak, Sayıştay Kanununun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında da yer almaktadır.

- Adli ve idari yargı hâkim ve savcılığından seçilenlerden; sürenin tamamlanmasından önce Kurul üyeliği sona erenler, mevcut Genel Kurul; sürenin tamamlanması nedeniyle Kurul üyeliği sona erenler ise, kendilerinden sonra oluşacak Genel Kurul tarafından, müktesepeleri dikkate alınarak, tercih ettikleri üç ayrı ilden birinde uygun görülecek bir göreve atanacaklardır. Adli ve idari yargı hâkim ve savcılığından seçilip de, üyelik süresi sona erenlerin, üyesi oldukları Kurul tarafından değil, kendilerinden sonra oluşacak Kurul tarafından atanmaları benimsenerek, önceki görevlerine geri dönüşlerinde teminat sağlanmakta ve bu atamaların objektif ilkeler çerçevesinde yapılması amaçlanmaktadır.

- Diğer kamu görevlerinden seçilenlerden, Kurul üyeliği sona erenler, başvuruları üzerine, yetkili kurumları tarafından önceki görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve atanacaklardır.

Bu sayede, Kurulun seçimle gelen üyelerine, Kurul üyeliğinden ayrılımlarından sonra, müktesepeleri korunmak suretiyle önceki görevlerine geri dönmeleri konusunda güvence sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, Kurul üyeliğine, adli ve idari yargı hâkim ve savcılığı ile diğer kamu görevlerinden gelenlerin, görev süreleri sonunda yapılacak bu atamalarının, Kurul üyeliğinin sona erdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması ve atama işlemi yapılmıyaya kadar ilgililerin izinli sayılması ve Kurul üyeliği özlük haklarından yararlanmaya devam etmeleri öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında ise, 34 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca kadro ve eski görevleriyle ilişkileri kesilen Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurulda geçirdikleri sürelerin, tâbi oldukları kanun hükümlerine göre hizmetlerinde değerlendirilmesi öngörülmektedir. Örneğin, bir yüksek mahkeme üyesinin, yüksek mahkemede belirli görevlere seçilebilmesi için gereken asgari çalışma süresinin hesabında, Kurul üyeliğinde geçirilen süre de dikkate alınacaktır. Yine, bir doçentin, profesör olmak için üniversitede geçirmesi gereken sürenin hesabında, Kurul üyeliğinde geçirdiği süre de gözönünde bulundurulacaktır.

MADDE 29- Maddeyle, Genel Kurulun toplantı ve karar yeter sayılarına ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Kurulun, her yılın Ocak ayının onuncu işgünü kendiliğinden toplanarak, toplantı günlerini tespit edeceği belirlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Kurulun olağanüstü toplantıya çağırılmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Genel Kurulun toplantı ve karar yeter sayısı belirlenmektedir. Buna göre, Genel Kurulun en az onbeş üye ile toplanması ve üye tamsayısının salt çoğunluğu olan oniki üyenin oyuyla karar alması öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Genel Kurulun toplantı gündeminin, Başkan tarafından işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre belirleneceği, gündemin, toplantının yapılacağı gün ve saati, Kurulda görüşülecek işleri ve sırasını göstereceği düzenlenmektedir. Fıkra, ayrıca, tamamlanmayan gündem maddelerinin bir sonraki gündemde öncelikle görüşüleceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Genel Kurul toplantılarının gündeminde değişiklik yapılmasına ilişkin usul ve esaslar hükme bağlanmaktadır.

MADDE 30- Maddeyle, dairelerin toplanmasına ve karar almasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, dairelerin, daire başkanının daveti üzerine, her yılın Ocak ayında toplanarak, yıllık olağan toplantı günlerini tespit etmesi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, daire başkanı ile üyelerin, daireyi olağanüstü toplantıya çağırabilme yetkisi ile bu yetkinin şartları belirlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, dairelerin toplantı ve karar yeter sayısı belirtilmektedir. Buna göre daireler en az beş üyeyle toplanacak ve üye tamsayısının salt çoğunluğu olan dört üyenin oyuyla karar alabilecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, dairelerin toplantı gündeminin, daire başkanı tarafından düzenleneceği ve gündemin hangi bilgileri içereceği düzenlenmektedir. Ayrıca bir toplantıda tamamlanmayan gündem maddelerinin bir sonraki gündemde öncelikle görüşüleceği belirlenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, daire toplantılarının gündeminde değişiklik yapılmasına ilişkin usul ve esaslar hükme bağlanmaktadır.

MADDE 31- Maddeyle, Genel Kurul ve dairelerde, oylamanın yapılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Kurulda ve dairelerde görüşmeler tamamlandıktan sonra oylamaya geçileceği ve aksine hüküm bulunmayan veya karar alınmayan durumlarda oylamaların açık yapılacağı hüküm altına alınmaktadır. Kanunda açıkça yazılı hâller ile Genel Kurulun ya da dairenin aksine karar alması durumunda oylama gizli de yapılabilecektir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Kurulun seçim işlerinde oylamaların gizli yapılacağı belirtilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, toplantılarda, önce usule ilişkin hususların oylanacağı, usul konusunda azınlıkta kalanların esas hakkında oylamaya katılmak zorunda oldukları, oylama sırasında Kurul veya daire başkanının, yaş itibarıyla en genç üyeden başlayarak oyları toplayacağı ve en sonunda kendi oyunu kullanacağı belirtilmekte ve oylamalarda çekimser oy kullanılamayacağı vurgulanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, disiplin işlemlerinde oyların dağılması hâlinde ilgilinin en fazla aleyhinde olan oyun, çoğunluk meydana gelinceye kadar kendisine en yakın olan oya ilave edileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, oylamanın sonucunun oturum başkanı tarafından tespit edilmesi ve açıklanması hükme bağlanmaktadır.

MADDE 32- Maddeyle, Kurul kararlarının niteliği ve tutanaklar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul ve dairelerin, yapılan işlemleri bir kararla tespit edecekleri, ayrıca Kurul ve dairelerde görüşülen işlerin tutanağa bağlanacağı belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Kurul veya dairelerin kararlarında bulunması gereken unsurlar düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, kararların gerekçesinin karar tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde yazılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kurul kararlarından, gerekli görülenlerin Resmi Gazetede, disipline ilişkin olanların ise kişisel verilerin korunması kaydıyla Kurulun internet sitesinde yayımlanacağı hükme bağlanmaktadır. Bu hükme göre disipline ilişkin olanlar dışındaki Kurul kararlarının internet sitesinde yayımlanması da olanaklıdır. Bu sayede Kurulun eşitlik, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine göre karar alması amaçlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Genel Kurul ve dairelerin kararlarının hangi hâllerde, kimlere tebliğ edileceği düzenlenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında ise, hâkim ve savcılara, savunmaları alınmış olmadıkça, haklarındaki şikâyet ve ihbar üzerine verilen kararların tebliğ edilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 33- Maddeyle, Genel Kurul ve daire kararlarına karşı kanun yolları düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Kurulun ilk defa aldığı kararların, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde Başkan veya ilgililer tarafından yeniden incelenmesinin istenebilmesi hükme bağlanmaktadır. Bu talep üzerine Genel Kurul tarafından verilen kararlar kesin olacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında, birinci fıkra hükmüne paralel olarak, dairelerin kararlarına karşı da, Başkan veya ilgililerin, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde yeniden inceleme talebinde bulunabilecekleri hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, dairelerin yeniden inceleme talebi üzerine verdiği kararlara karşı, Başkan veya ilgililerin tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kurula itiraz edebilmeleri ve itiraz üzerine verilen kararların kesin olduğu hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, disipline ilişkin kararlara karşı şikâyetçilere de yeniden inceleme ve itiraz hakkı tanınmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Genel Kurulun veya dairelerin meslekten çıkarma cezasına ilişkin kesinleşmiş kararları aleyhine yargı yoluna başvurulabilmesi hükme bağlanmaktadır. Ayrıca fıkroda Kurulun meslekten çıkarma kararlarına karşı açılan iptal davalarının ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görüleceği ve bu davaların acele işlerden sayılacağı belirtilmektedir.

Burada belirtmek gerekir ki, Genel Kurulun veya dairelerin meslekten çıkarma cezaları hariç olmak üzere, kararlarına karşı yargı yoluna gidilmesi mümkün değildir. Ancak, Kurulun Başkanı olan Adalet Bakanının, tek başına yaptığı işlemlere ve aldığı kararlara karşı, idare hukukunun genel ilkelerine göre, yargı yoluna gidilebileceğinde herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. Bu itibarla, ilgili dairenin teklifi üzerine, Kurulun Başkanı olan Adalet Bakanının, mevcut uygulamada olduğu gibi hâkim ve savcılar hakkında, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine "olur" vermemesi kararına karşı ilgililerin yargı yoluna başvurusu mümkün olacaktır.

MADDE 34- Maddeyle, Kurul üyelerinin hukuki durumları ve özlük hakları düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatta öngörülen tüm mali ve sosyal haklar ile emeklilik haklarından aynen yararlanması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Başkan dışındaki Kurul üyelerine aylık ek tazminat ödenmesi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, kadro ve eski görevleriyle ilişkilerinin kesileceği belirtilmektedir. Buna göre, üyelerin, tüm malî ve sosyal hakları Kurul tarafından karşılanacaktır. Üyeler, eski görevleri ya da statülerinden kaynaklanan yetkilerini kullanamayacaklardır. Bu hüküm, 28 inci maddeyle birlikte değerlendirilmelidir. Bu durumda, örneğin hukukçu öğretim üyeliğinden ya da avukatlıktan gelen Kurul üyesi, üniversitedeki rektör seçimlerinde ya da baro seçimlerinde oy kullanamayacaklardır. Yine yüksek mahkemelerden gelen Kurul üyeleri, yüksek mahkemelerde yapılan seçim ya da aday gösterme işlerinde oy kullanamayacaklardır. Bunun tek istisnası, bir sonraki dönemde Kurul üyeliği için aday olması ve bu seçimlerde oy kullanmasıdır. Buna ilişkin olarak ayrıca 18 inci maddenin ikinci fıkrasında düzenleme yer almakta ve yeniden Kurul üyesi seçilme ve bu seçimlerde oy kullanma hakkı açıkça hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, bu Kanunda belirtilenler dışında kalan özlük işleri ve hakları bakımından, Kurul üyeliği görevi süresince, Yargıtay daire başkanı hakkındaki hükümlere tâbi olacakları hükmü yer almaktadır. Bu düzenlemenin amacı, üçüncü fıkradaki düzenlemenin bir sonucu olarak, kadro ve eski görevleriyle ilişkileri kesilen Kurul üyelerinin, dış ve iç tehditlerden uzak olarak görev yapabilmesi için, Kurul üyeliği görevi süresince aynı hükümlere tâbi olarak eşit statüde bulunmalarını sağlamaktır.

Yeni yapılanmasında Kurulun asıl üyelerinin yanında yedek üyelerin de bulunması öngörülmekteyse de, yedek üyelerin Kurulda fiili olarak göreve başlayabilmesi ancak yedeği bulunduğu kaynaktan gelen asıl üyelerden herhangi birinin Kurul üyeliği görevinin geçici olarak değil, sürekli olarak sona ermesiyle mümkün olacaktır. Bunun bir sonucu olarak, maddenin beşinci fıkrasında, Kurul yedek üyeliğine seçilenlerin asıl görevlerini yapmaya devam edecekleri ve Kurul üyeliğinde süresinden önce boşalma olması hâlinde, yedek üyelerin göreve başlayacakları belirtilmektedir. Yedek üyelerin, belirtilen şekilde göreve başladıkları tarihten itibaren Kurul üyesinin hak ve yükümlülüklerine sahip olacağı hükme bağlanmaktadır. Başka bir ifadeyle, Kurul üyeliğinde boşalma sebebiyle göreve başlayan yedek üye, bu şekilde göreve başladığı tarihten itibaren Kurul çalışmalarına katılabilecek ve Kurul üyesine ödenen aylık ve ek tazminatları alabilecektir.

Maddenin altıncı fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, adli ara verme süresi kadar yıllık izin hakkına sahip oldukları hükme bağlanmaktadır. Burada, iznin başlama ve bitiş tarihleri bakımından değil, sadece izin süresi bakımından adli ara verme ile ilişki kurulmaktadır.

MADDE 35- Maddeyle, Kurulun seçimle gelen üyeleri bakımından yapılması yasak ve serbest olan iş ve görevler belirlenmektedir.

Madde hükmü uyarınca, Kurulun seçimle gelen üyeleri, kanunlarda belirlenenler dışında resmî veya özel başka bir görev alamayacak ve kazanç getirici faaliyetlerde bulunamayacak; buna karşın, herhangi bir koşula bağlı olmaksızın bilimsel araştırma ve yayınlarda bulunabilecek, görevlerini aksatmamak ve Başkanlığa bilgi vermek koşuluyla, ulusal ve uluslararası kurul, kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılar ile meslekleriyle ilgili diğer toplantılara katılabilecek, yargıya ilişkin veya meslekle ilgili konularda konferans verebilecek ve tebliğ sunabileceklerdir.

Üyelerin, eş ve çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini, belirlenen süreler içinde Kurula bildirmesi düzenlenmektedir.

Yine maddede, üyelerin, Kurul üyeliğinin devamı süresince, Kurul tarafından başka bir göreve atanamayacakları ve seçilemeyecekleri hükme bağlanmaktadır. Bu hükümle, bir yandan Kurulun verimli ve istikrarlı çalışması; diğer yandan da, kendi üyelerini değişik

görevlere ataması veya seçmesi durumunda, Kurul hakkında oluşabilecek farklı algıların önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 36- Maddeyle, üyelerin disiplin soruşturma ve kovuşturmasına ilişkin esas ve usuller düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri sebebiyle, haklarında yürütülecek disiplin soruşturma ve kovuşturmalarının bu Kanun hükümleri uyarınca, Genel Kurul tarafından yapılacağı hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, üyeler hakkında yapılan ihbar ve şikayetlerin, doğrudan ya da inceleme yapıldıktan sonra Genel Kurula götürülebileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Genel Kurul tarafından yapılacak görüşme sonucunda; ilgili üye hakkında, ya disiplin soruşturması açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verileceği belirtilmektedir. Soruşturma açılmasına karar verilmesi durumunda, üyeler arasından, gizli oyla, üç kişilik bir soruşturma kurulunun seçilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, soruşturma kurulunun yapacağı işlemler ve yetkileri ile ilgilinin hakları gösterilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, soruşturma kurulunun, yaptığı soruşturma sonunda hazırlayacağı raporda yer alması gereken konular belirtilmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, soruşturma sonucunun ilgiliye yazılı olarak bildirilmesi ve ilgilinin yedi günden az olmamak üzere tayin edilecek süre içinde Genel Kurul huzurunda, bizzat veya vekili aracılığıyla sözlü ya da yazılı savunma vermeye davet edilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasında, Genel Kurulun soruşturma raporu ve savunma üzerine vereceği olası kararlar hüküm altına alınmaktadır. Buna göre Genel Kurul, tüm evrak kapsamını gözönüne alarak, soruşturmanın genişletilmesine veya derinleştirilmesine, isnat sabit görülmezse dosyanın işlemiden kaldırılmasına ya da isnat sabit görülürse eyleme uyan disiplin cezasına karar verecektir. Verilebilecek disiplin cezaları 37 nci maddede gösterilmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında, ceza yönünden soruşturma veya kovuşturma başlatılmış olmasının, ayrıca disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası verilmesine engel olmayacağı benimsenmektedir.

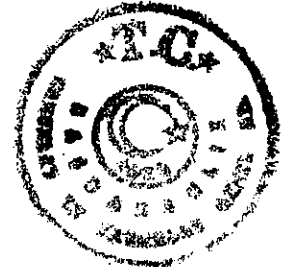
Maddenin dokuzuncu fıkrasında, disiplin soruşturması yapılması ve disiplin cezası verilmesine ilişkin zaman aşımı süreleri belirlenmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında ise, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki eylemlerinden dolayı disiplin soruşturma veya kovuşturmalarının da, bulunduğu aşamadan itibaren, Kurul tarafından bu Kanundaki usul çerçevesinde, ilgililerin özel kanunlarındaki hükümleri esas alınmak suretiyle karara bağlanması düzenlenmektedir.

Maddenin uygulanmasında, Bölüme ilişkin ortak hükümleri içeren 39 uncu madde de dikkate alınmalıdır.

MADDE 37- Maddeyle, Kurul üyeleri için uygulanabilecek disiplin yaptırımları ile bunların uygulanmasına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, hizmetin aksamasına yol açan veya Kurul üyeliğinin vakar ve şerefi ile bağdaşmayan hâl ve hareketlerinin sabit görülmesi hâlinde, Kurul üyelerinin, eylemin niteliğine ve ağırlığına göre uyarılması veya Kurul üyeliğinden çekilmeye davet edilmesi benimsenmektedir. Bu konuda alınan kararların ilgiliye tebliğ edileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, üyelerin, Genel Kurul tarafından, haklarında verilen disiplin cezasına karşı yeniden inceleme talebinde bulunabilmeleri öngörülmektedir. Yeniden inceleme sonucunda Genel Kurulun vereceği kararlar kesin olacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, Kurul üyeliğinden çekilmeye davete karar verilmesi hâlinde, bu konudaki kesinleşmiş kararın tebliğinden itibaren bir ay içinde üyenin görevden çekilmemesi hâlinde, Kurul üyeliğinin sona ereceği ve bu bir aylık süre içinde ilgilinin izinli sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 38- Maddeyle, üyelerin, adli suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturma işlemlerine yönelik esas ve usuller düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, görevleriyle ilgili işledikleri suçlar ile kişisel suçları sebebiyle, haklarında yürütülecek soruşturma ve kovuşturma izni işlemlerinin bu Kanun hükümleri uyarınca, Genel Kurul tarafından yapılacağı hüküm altına alınmaktadır. Üyeler hakkında kovuşturma açılması kararının verilmesi ve kovuşturma mercilerinin belirlenmesi işlemlerinin ise gösterilen yetkili merciler tarafından, yine bu Kanun hükümleri uyarınca yapılması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, üyeler hakkında yapılan ihbar ve şikayetlerin, doğrudan ya da inceleme yapıldıktan sonra Genel Kurula götürülebileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Genel Kurul tarafından yapılacak görüşme sonucunda; ilgili üye hakkında, ya suç soruşturması açılmasına yer olmadığına ya da suç soruşturması açılmasına karar verileceği belirtilmektedir. Eğer soruşturma açılmasına karar verilirse, bu durumda, üyeler arasından, gizli oyla, üç kişilik bir soruşturma kurulunun seçilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, soruşturma kurulunun işlemleri, Ceza Muhakemesi Kanununa göre yapacağı ve bu kurulun Cumhuriyet savcısına tanınan yetkileri kullanacağı düzenlenmektedir. Soruşturma sırasında hâkim kararı alınması gereken hususlarda ilgililer hakkında isnat edilen suçun niteliğine göre belirlenmiş bulunan kovuşturma mercilerine başvurulması kabul edilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, soruşturma kurulunun, soruşturmayı tamamladıktan sonra hazırlayacağı raporda yer alması gereken hususlar gösterilmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, Genel Kurulun soruşturma raporu üzerine vereceği olası kararlar hüküm altına alınmaktadır. Buna göre Genel Kurul, dosyayı inceleyerek ve varsa eksiklikleri tamamlatarak kovuşturma açılmasına gerek görülmezse evrakın işleminden kaldırılmasına karar verebilecek; aksi hâlde kovuşturma yapılmasına izin verebilecektir.

Maddenin yedinci fıkrasında, Genel Kurulun kovuşturma yapılmasına izin vermesi ve bu kararın kesinleşmesi üzerine, dosyanın, görevle ilgili suçlarda Yüce Divan sıfatıyla Anayasa Mahkemesine, kişisel suçlarda Yargıtay Ceza Genel Kuruluna kamu davası açılmak üzere, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi benimsenmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında, bir üye hakkında, bir suçla ilgili olarak, Genel Kurul tarafından kovuşturma açılmasına izin verildikten sonra, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının iddianame düzenlemesi ve Yargıtayın görevli ceza dairesinin soruşturma yapması ve yapılan işlemler sonucunda, kovuşturma açılmasına veya kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair karar vermesi düzenlenmektedir. Kovuşturma açılmasına dair karar verilmesi durumunda, evrakın kovuşturma mercilerine gönderilmesi, kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair karar verilmesi hâlinde ise, bu karara karşı itiraz yolu ve usulü hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçüstü hâllerinde üyelerle ilgili soruşturmanın genel hükümlere göre yürütüleceği, böyle bir durumda Kurula hemen bilgi verileceği ve dosyanın fezlekeyle birlikte Kurula gönderileceği düzenlenmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında ise, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki suç teşkil eden eylemlerinden dolayı soruşturma yapılmasına veya kovuşturma izni verilmesine yönelik işlemlerin, bulunduğu aşamadan itibaren, bu Kanun hükümlerine göre Genel Kurul tarafından yürütülmesi öngörülmektedir.

Maddenin uygulanmasında, Bölüme ilişkin ortak hükümleri içeren 39 uncu madde de dikkate alınmalıdır.

MADDE 39- Maddeyle, Kurul üyelerinin disiplin soruşturmaları, disiplin yaptırımları ve suç soruşturma ve kovuşturma izni işlemlerine ilişkin ortak hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri ile görevleriyle ilgili suçları ve kişisel suçları hakkında yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda, ilgili kuruluş ve kişilerin, istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlü olduğu belirtilmekte; işleme konulmayacak ihbar ve şikâyetler gösterilmektedir.

Üyelerle ilgili disiplin ya da suç isnatlarının görüşüleceği Genel Kurul toplantılarına, Başkanın, hakkında işlem yapılan üyenin ve soruşturma kurulu üyelerinin katılamayacağı belirtilmektedir. Bu durumda, bir üyeyle ilgili görüşmeye en fazla onyedî üye katılabilecek ve oniki üye ile karar alınabilmektedir. Bu ise fiilen nitelikli çoğunluk anlamına gelmektedir.

Anayasa, Başkanın sadece daire toplantılarına katılamayacağına ilişkin bir sınırlama getirmiş olmasına karşılık, yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi amacıyla, Anayasada öngörülen sınırlamaya ilave olarak, Başkanın Kurul üleriyle ilgili disiplin ve suç soruşturmalarının görüşüleceği toplantılara da katılamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, gerek suç ve gerekse disiplin bakımından, Adalet Bakanlığı Müsteşarının da, Kurul üyeliği göreviyle ilgili olarak, Kurul üyelerinin tâbi olduğu esas ve usullere tâbi olacağı kabul edilmektedir. Bu hükmün amacı, 34 üncü maddenin gerekçesinde vurgulandığı üzere, Kurul üyelerinin, dış ve iç tehditlerden uzak olarak görev yapabilmesi için, Kurul üyeliği görevi süresince aynı hükümlere tâbi olarak eşit statüde bulunmalarını sağlamaktır.

MADDE 40- Maddeyle, Kurul Başkan ve üyelerinin işe bakamayacağı hâller düzenlenmektedir. Madde metninde yer alan, "hâkimlik veya savcılık yapmış" ibaresinin, yüksek mahkeme üyesi iken işe bakmış olmayı da kapsadığında tereddüt bulunmamaktadır.

MADDE 41- Maddeyle, Kurul üyelerinin işe bakmaktan çekinmesi ve reddine ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, üyelerin, hangi hâllerde işe bakmaktan çekinebileceği ya da ilgililer tarafından reddedilebileceği belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, ret talebinin zamanı gösterilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, ret talebinin, reddi istenen üyelerin yokluğunda Genel Kurul veya daire tarafından incelenerek kesin olarak karara bağlanacağı öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, dairenin toplanmasına engel olacak sayıda üyenin reddedilmiş olması hâlinde yapılacak işlemler düzenlenmektedir. Bu durumda, ret talebi, reddi istenen üyelerin katılmadığı Genel Kurul tarafından incelenerek kesin olarak karara bağlanacaktır. Ret talebinin yerinde görülmesi hâlinde, işin esası hakkında da Genel Kurulca karar verilecektir.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, Genel Kurulun toplanmasına engel olacak sayıda üyenin reddedilmesine ilişkin talepte bulunulamayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 42- Maddeyle, Kurulda görev yapan Genel Sekreter, genel sekreter yardımcılar ve tetkik hâkimleri ile Kurul müfettişlerinin, istekleri üzerine veya resen, Genel Kurulun kararı üzerine, Birinci Daire tarafından, müktesepi dikkate alınarak, uygun

görülebcek bir göreve atanacakları hükme bağlanmaktadır. Bu hükmün kapsamına, 2 nci maddede yapılan tanım çerçevesinde Kurulda görev yapan Teftiş Kurulu Başkanı, başkan yardımcıları ve başmüfettişlerin de girdiği konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır.

MADDE 43- Maddeyle, Kurulda görev yapacaklarla ilgili kadro hükümleri düzenlenmektedir.

MADDE 44- Maddeyle, Kurulun bütçesiyle ilgili esaslar düzenlenmektedir. Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun, genel bütçe içinde kendi bütçesiyle yönetileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurulun üst yöneticisinin Başkanvekili olduğu belirtilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, Kurul bütçesinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında, Kurulu, Başkanın temsil edeceği, Başkanvekilinin ya da Kurul üyelerinin açıklama yapmak üzere davet edilemeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 45- Maddeyle, Kanunda öngörülen yönetmeliklerin, Bakanlığın da görüşü alınmak suretiyle, Kurul tarafından çıkarılması hükme bağlanmaktadır.

MADDE 46- Maddeyle, diğer kanunlarda değişiklik yapılan ve kaldırılan hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, 6245 sayılı Harcırah Kanununda değişiklik yapılarak, Kurul müfettişlerinin de gündelik alması hükme bağlanmaktadır. Mevcut düzenlemede adalet müfettişlerinin yararlandığı bu ödemeden, Kurul müfettişlerinin de yararlanması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, 237 sayılı Taşıt Kanununda değişiklik yapılmakta ve Başkanvekiline araç tahsis edilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Devlet memurlarının yararlandığı ek ödemeden Kurulda görev yapan memurların da yararlanması öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, yargıyla ilgili diğer kurumlarda çalışan personel gibi Kurulda çalışan personelin de, yapacağı fazla çalışmanın karşılığında, fazla çalışma ücreti alabilmesi için 3717 sayılı Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, genel bütçe içinde kendi bütçesiyle idare edilmesi nedeniyle Kurul, bu nitelikteki kurumların yer aldığı 5018 sayılı Kanunun ilgili cetveline eklenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasıyla, 13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Maddenin yedinci fıkrasıyla, mevzuatın, yürürlükten kaldırılan 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununa yaptığı atıflar, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılacağı belirtilmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1- Maddeyle, Kurul bütçesinin tahsis edilmesine ve Kurulun hizmet birimlerinin kurulmasına kadar geçecek süre içinde bu konularla ilgili yapılacak işlemler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurula bütçe tahsis edilene kadar, Kurulun giderlerinin Bakanlık bütçesinden karşılanması ve Kurulun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetlerinin Bakanlıkça sağlanması kabul edilmektedir. Bu amaçla İşyurtları Kurumunun bütçesinden de harcama yapılabilmesi imkanı getirilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurulun hizmet birimleri kurulup faaliyete geçinceye kadar; sekreteryaya hizmetlerinin Bakanlık tarafından yerine getirilmesi ve hâkim ve savcılara ait özlük dosyalarının bulundukları yerde muhafaza edilmeye devam edilmesi hükme bağlanmaktadır. Hâkim ve savcılara ait bu dosyaların, Kurulun hizmet birimlerinin faaliyete geçmesini müteakip en geç altı ay içinde tutanakla Kurula devredilmesi hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında Kanunda öngörülen yönetmelikler çıkarılıncaya kadar, yürürlükteki yönetmeliklerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 2- Maddeyle ilgili kanunlarda gerekli değişiklikler yapılınca kadar uygulanacak geçiş hükümlerine yer verilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, ilgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapılınca kadar, adalet müfettişlerine tanınan tüm malî ve sosyal haklardan Kurul müfettişlerinin de yararlanması hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Kurulun seçimle gelen üyelerinin emeklilikle ilgili hak ve yükümlülüklerinin Yargıtay daire başkanı esas alınmak suretiyle tespit edileceği benimsenmektedir. Bu hüküm, yapılan Anayasa değişikliğinden sonra oluşan Kurulun seçimle gelen üyelerini kapsamaktadır.

GEÇİCİ MADDE 3- Maddeyle, daha önce haklarında meslekten çıkarma cezası verilenlerin, idarî dava açmadan önce, zorunlu olarak Kurula başvurmaları ve haklarında verilen meslekten çıkarma cezasının kaldırılmasını isteyebilmeleri hükme bağlanmaktadır.

Bilindiği üzere, 5982 sayılı Kanunla Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, Kurulun, hâkim ve savcılar hakkında verdiği meslekten çıkarma cezasına karşı yargı yolu açılmıştır. Bu hükümle, hakkında meslekten çıkarma cezası verilecek hâkim ve savcılara şimdiye kadar olmayan yeni bir hak verilmektedir. Bu hakkın verilmesinde, bir yandan değişen mevzuat hükümleri, bir yandan da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ülkemizle ilgili verdiği ihlâl kararları gözönünde bulundurulmuştur.

Öte yandan, ortaya çıkan bu yeni hukukî durum uyarınca, daha önceden haklarında meslekten çıkarma cezası verilenlerin de bu haktan yararlanabilmeleri için maddeyle, yargı yoluna başvurmadan önce, Kurula başvurmalarına ilişkin bir hüküm getirilmektedir. Bu hüküm, aynı zamanda bu konuda idarî dava açmadan önce zorunlu bir idarî başvuru yolunu da düzenlemektedir.

Getirilen düzenlemeye göre, daha önce haklarında meslekten çıkarma cezası verilenler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde Kurula başvurarak, haklarında verilen meslekten çıkarma cezasının kaldırılmasını isteyebileceklerdir. Genel Kurul, yapacağı inceleme sonucunda öncelikle başvurunun reddine ya da kabulüne karar verecektir. Başvurunun kabulüne karar verilmesi halinde önceden verilen meslekten çıkarma kararı ilgili mevzuata, tarafı olduğumuz sözleşmelere ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına göre yeniden değerlendirilecek ve kaldırılmasına karar verilebilecektir. Başvuranın mesleğe kabul edilmesi için gereken nitelikleri taşıyıp taşımadığı değerlendirilecek, bu nitelikleri taşıyorsa mesleğe kabulüne karar verilecektir. Kaldırılan karara konu eylem başka bir disiplin cezası verilmesini gerektiriyorsa, Genel Kurul bu konuda da bir karar verecektir.

Genel Kurulun vereceği bu kararlara karşı yeniden inceleme yoluna gidilebilecektir.

Genel Kurul tarafından başvurunun reddine karar verilmesi halinde, bu kararın iptali talebiyle yargı yoluna başvurulabilecektir. Ancak, başvurunun kabulüne ilişkin kararlara karşı, Anayasa gereği, yargı yolu kapalı olacaktır.

MADDE 47- Yürürlük maddesidir.

MADDE 48- Yürütme maddesidir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kuruluşu, teşkilâtı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakan: Adalet Bakanını,
- b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- c) Başkan: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanını,
- ç) Başkanvekili: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanvekilini,
- d) Daire: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Birinci, İkinci ve Üçüncü Dairelerinden her birini,
- e) Daire başkanı: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun birinci, ikinci ve üçüncü daire başkanlarından her birini,
- f) Genel Kurul: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulunu,
- g) Genel Sekreter: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterini,
- ğ) Genel Sekreterlik: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliğini,
- h) Hâkim: 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununda tanımlanan hâkim ile geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluşta görev yapan hâkimi,
- ı) Kurul: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu,
- i) Kurul müfettişi: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulu Başkanlığında görev yapan Başkan, başkan yardımcıları, başmüfettiş ve müfettişleri,
- j) Kurulun seçikle gelen üyesi: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun, Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki asıl üyelerinden her birini,
- k) Kurul üyesi: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun asıl üyelerinden her birini,
- l) Savcı: Hâkimler ve Savcılar Kanununda tanımlanan savcı ile geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluşta görev yapan savcıyı,
- m) Teftiş Kurulu: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulunu,
- n) Teftiş Kurulu Başkanı: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulu Başkanını,
- o) Tetkik hâkimi: Kurulda görev yapan hâkim ve savcılar, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş ve Görev

Kuruluş ve Kurulun bağımsızlığı

MADDE 3- (1) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşur.

(2) Kurul üç daire hâlinde çalışır.

(3) Kurulun Başkanı, Bakandır.

(4) Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabii üyesidir. Müsteşar bulunmadığı zaman kendisine vekâlet etmekte olan, Kurul toplantılarına katılır.

(5) Kurul; Bakan, Adalet Bakanlığı Müsteşarı, Cumhurbaşkanınca seçilecek dört asıl, Yargıtaydan seçilecek üç asıl ve üç yedek, Danıştaydan seçilecek iki asıl ve iki yedek, Türkiye Adalet Akademisinden seçilecek bir asıl ve bir yedek, birinci sınıf olan adli yargı hâkim ve savcılar arasında seçilecek yedi asıl ve dört yedek ile birinci sınıf olan idari yargı hâkim ve savcılar arasında seçilecek üç asıl ve iki yedek üyeden oluşur.

(6) Kurul, görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez.

(7) Kurul, mahkemelerin bağımsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarını gözeterek adalet, tarafsızlık, doğruluk ve dürüstlük, tutarlılık, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkeleri çerçevesinde görev yapar.

Kurulun görevleri

MADDE 4- (1) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.

b) Hâkim ve savcılarla ilgili olarak;

1) Mesleğe kabul etme,

2) Atama ve nakletme,

3) Geçici yetki verme,

4) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma,

5) Kadro dağıtma,

6) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme,

7) Disiplin cezası verme,

8) Görevden uzaklaştırma,

işlemlerini yapmak.

c) Aşağıdaki alt bentlerde belirtilen hâkim ve savcılar hariç olmak üzere, hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerini yürütmek.

1) Bakanlık merkez, bağlı ve ilgili kuruluşları ile uluslararası mahkemeler veya kuruluşlarda görev yapan hâkim ve savcılar,

2) Geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluştaki çalışan hâkim ve savcılar,

3) İdarî görevleri yönünden savcılar,

4) Komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyeleri.

ç) Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere hâkimlerin idarî görevleri ile delilleri değerlendirme ve suçu niteleme yetkisi hariç olmak üzere savcılarının adli görevlerine ilişkin konularda genelge düzenlemek.

d) Yargıtay ve Danıştaya üye seçmek.

e) Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(2) Kanunlarda açıkça Bakanlığa verilenler dışında, hâkim ve savcılarının tüm özlük işleri, Kurul tarafından yerine getirilir.

İKİNCİ KISIM

Kurulun Yapısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Kurulun Teşkilâtı

Kurulun teşkilâtı

MADDE 5- (1) Kurul; Başkanlık, Genel Kurul, daireler ve hizmet birimlerinden oluşur.

(2) Kurulun hizmet birimleri Genel Sekreterlik ve Teftiş Kuruludur.

Başkanlık, görev ve yetkiler

MADDE 6- (1) Başkanlık; Başkan ve Başkanvekilinden oluşur.

(2) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kurulu yönetmek ve temsil etmek.

b) Kanunlardaki istisnalar saklı kalmak üzere, Genel Kurul çalışmalarına başkanlık etmek ve oy kullanmak.

c) Genel Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Genel Sekreteri atamak.

ç) İlgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine olur vermek.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

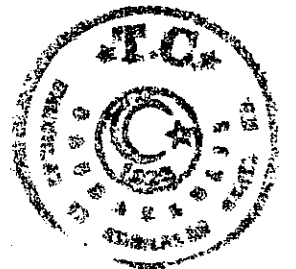
(3) Başkan;

a) Disiplin işlemleriyle ilgili Genel Kurul toplantılarına,

b) Dairelerin çalışmalarına, katılamaz.

(4) Başkan, yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebilir.

(5) Genel Kurul, daire başkanlarından birini, Başkanvekili olarak seçer. Başkanvekilinin yokluğunda yerine daire başkanlarından hangisinin vekâlet edeceğini Başkanvekili belirler.

- (6) Başkanvekilinin görev ve yetkileri şunlardır:
- a) Başkanın katılmadığı Genel Kurul çalışmalarına başkanlık etmek.
 - b) Başkanın kendisine devrettiği yetkileri kullanmak.
 - c) Hukukî veya fiilî nedenlerle dairelerin toplanmasına engel sayıda üye eksiği oluşursa diğer dairelerden üye görevlendirmek.
 - ç) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Genel Kurulun oluşumu ve görevleri

MADDE 7- (1) Genel Kurul, Kurulun yirmiiki asıl üyesinden oluşur.

- (2) Genel Kurulun görevleri şunlardır:
- a) Başkanvekilini ve daire başkanlarını seçmek.
 - b) Dairelerin kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak.
 - c) Daireler arasında çıkan görev ve işbölümü uyuşmazlıklarını kesin olarak karara bağlamak.
 - ç) Kurulun görevine giren, fakat Genel Kurul veya dairelerin görevleri arasında gösterilmeyen konularda karar merciini belirlemek.
 - d) Dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek.
 - e) Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararları vermek.
 - f) Bakanlığın, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.
 - g) Yargıtay ve Danıştaya üye seçmek.
 - ğ) Genel Sekreterin atanması için Başkana üç aday teklif etmek.
 - h) Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, genel sekreter yardımcılarını, Kurul başmüfettişlerini, Kurul müfettişlerini ve Kurulda geçici veya sürekli olarak görev yapacak tetkik hâkimlerini atamak.
 - ı) Kurulun görev alanına ilişkin yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek.
 - i) Kurulun stratejik plânını onaylamak ve uygulamasını takip etmek.
 - j) Görev alanını ilgilendiren kanun, tüzük ve yönetmelik taslakları hakkında görüş bildirmek.
 - k) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Dairelerin oluşumu, daire başkanlarının seçimi ile görev ve yetkileri

MADDE 8- (1) Kurulun;

- a) Birinci Dairesi; Adalet Bakanlığı Müsteşarı, Yargıtaydan seçilen bir, adli yargı hâkim ve savcılar arasından seçilen üç, idari yargı hâkim ve savcılar arasından seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen bir asıl üye,
- b) İkinci Dairesi; Yargıtay ve Danıştaydan seçilen birer, adli yargı hâkim ve savcılar arasından seçilen iki, idari yargı hâkim ve savcılar arasından seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen iki asıl üye,
- c) Üçüncü Dairesi; Yargıtay ve Danıştaydan seçilen birer, Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca seçilen bir, adli yargı hâkim ve savcılar arasından seçilen iki, idari yargı hâkim ve savcılar arasından seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen bir asıl üye, olmak üzere yedişer üyeden oluşur.

(2) Genel Kurul, yukarıdaki esaslara göre üyelerin hangi dairede görev yapacağına, seçimle karar verir.

(3) Genel Kurul, her dairenin kendi üyeleri arasından bir üyeyi, o dairenin başkanı olarak seçer. Adalet Bakanlığı Müsteşarı daire başkanı seçilemez.

(4) Daire başkanının yokluğunda; yerine, o daire üyelerinden hangisinin vekâlet edeceğini daire başkanı belirler.

(5) Daire başkanı; daireyi temsil etmek, gündemini hazırlamak, toplantılara başkanlık etmek, dairenin verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamak, daireler arasında meydana gelen görev ve işbölümü uyumsuzluklarını Genel Kurula götürmekle görevlidir.

Dairelerin görevleri

MADDE 9- (1) Birinci Dairenin görevleri şunlardır:

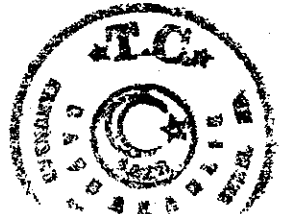
- a) Hâkim ve savcılarla ilgili olarak;
 - 1) Atama ve nakletme,
 - 2) Geçici yetki verme,
 - 3) Kadro dağıtma,
 - 4) Müstemir yetkileri düzenleme,
 - 5) Yıllık ve mazeret izinleri dışında her türlü izin verme,
 - 6) Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılan plânlamaya ve alınan taleplere uygun olarak eğitim programlarına katılmaya ilişkin izin verme, işlemleri yapmak.
- b) Meslek öncesi eğitimde staj mahkemelerini belirlemek.
- c) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.

(2) İkinci Dairenin görevleri şunlardır:

- a) Hâkim ve savcıların;
 - 1) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemleri yapmak,
 - 2) Görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar vermek,
 - 3) Disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek,
 - 4) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar vermek,
 - 5) Diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek.
- b) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.

(3) Üçüncü Dairenin görevleri şunlardır:

- a) Hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek.
- b) Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemlerini Teftiş Kuruluna yaptırmak.
- c) Hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak.
- ç) Hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri için teklifte bulunmak.
- d) Hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek.
- e) Meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek.

- f) İlgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge idare mahkemesini belirlemek.
g) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Sekreterlik

Genel Sekreterliğin oluşumu ve görevleri

MADDE 10- (1) Kurulun idarî ve malî işleri ile sekreteryâ hizmetlerini yerine getirmek üzere kurulan Genel Sekreterlik; Genel Sekreter, dört genel sekreter yardımcısı ile yeteri kadar tetkik hâkimi ve bürolardan oluşur.

(2) Genel Sekreterliğin görevleri şunlardır:

- a) Kurulun büro işlemlerini yürütmek.
- b) Kurulun taraf olduğu adli ve idarî davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurulu temsil etmek, davaları takip etmek, ettirmek, hukuki hizmetleri yürütmek ve Kurulca hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen davaları takip ve koordine etmek.
- c) Hâkim ve savcılarının sicilleri ile şahsî dosyalarını tutmak.
- ç) Kurulun arşiv hizmetlerini yürütmek.
- d) Kanunlarla malî hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.
- e) Hâkim ve savcılarının izin ve emeklilik işlemlerini yürütmek.
- f) Kurul üyeleri ile Kurulda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek.
- g) Kurulun görev alanıyla ilgili hususlarda Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin kullanılmasını sağlamak.
- ğ) Kanunlarda gösterilen veya Başkanlık, Genel Kurul veya daireler tarafından verilen diğer işleri yapmak.

Genel Sekreter ve genel sekreter yardımcılarının atanması, görev ve yetkileri

MADDE 11- (1) Genel Sekreter birinci sınıf hâkim ve savcılardan, Genel Kurulun, muvafakatlerini alarak teklif ettiği üç aday arasından Başkan tarafından atanır. Başkanın katılamayacağı ve her bir Kurul üyesinin en fazla üç adaya oy verebileceği Genel Sekreter adaylarının belirleneceği seçimde, en çok oyu alan üç aday teklif edilmiş sayılır.

(2) Genel Sekreter;

- a) Görevini mevzuata, Kurul stratejik plânına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütür.
- b) Genel Sekreterliğin verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlar.

(3) Genel Sekretere, yokluğunda kendisinin belirleyeceği genel sekreter yardımcısı vekâlet eder.

(4) Genel sekreter yardımcıları, birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar arasından, muvafakatleri alınarak, Genel Kurul tarafından atanır.

(5) Genel sekreter yardımcıları;

- a) Genel Sekreter tarafından belirlenen iş bölümüne göre çalışır.
- b) Kendilerine bağlı büroların verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlar.

c) İlgisine göre daire başkanı ve Genel Sekreter tarafından verilen görevleri yerine getirir.

Tetkik hâkimleri

MADDE 12- (1) Kurulda çalıştırılmak üzere Genel Sekreterliğe bağlı yeteri kadar tetkik hâkimi bulunur.

(2) Tetkik hâkimliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak, Genel Kurul tarafından, geçici veya sürekli çalıştırılmak üzere atama yapılır.

(3) Tetkik hâkimleri, Başkan, ilgili daire başkanı ile Genel Sekreter tarafından kendilerine verilen görevleri yerine getirir.

Bürolar ve personel

MADDE 13- (1) Kurulun görevlerini yerine getirmek amacıyla Genel Sekreterliğe bağlı yeteri kadar büro oluşturulur.

(2) Kurul personeli, naklen veya Devlet memurluğuna giriş için yapılan merkezî sınav sonuçlarına göre yerleştirilenler arasından Genel Sekreterin teklifi üzerine Başkanvekili tarafından atanır; bunlar hakkında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

(3) Büroların çalışma usul ve esasları Kurulca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(4) Kurul lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin avukatlara dağıtılmasında 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teftiş Kurulu

Teftiş Kurulunun oluşumu ve görevleri

MADDE 14- (1) Teftiş Kurulu; Teftiş Kurulu Başkanı, iki başkan yardımcısı ile yeteri kadar Kurul başmüfettişi ve müfettişi ile bürolardan oluşur.

(2) Teftiş Kurulu, Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde Kurul adına görev yapar.

(3) Kurul müfettişleri, görevlerini yerine getirirken Teftiş Kurulu Başkanına; Teftiş Kurulu Başkanı ise Kurula karşı sorumludur.

(4) Teftiş Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarının görevlerini kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerini yapmak.

b) Görev alanına giren konularda, uygulamada ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklar ile ilgili hususlarda gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak alınması gerekli kanunî ve idarî tedbirler konusunda Kurula teklifte bulunmak.

c) Kurul müfettişleri tarafından hazırlanan araştırma, inceleme ve soruşturma raporları ile denetim raporlarını, Kurulun ilgili dairelerine; hâkim ve savcılar hakkında düzenlenen hâl kâğıtlarını Genel Sekreterliğe; denetlenen birimlere yönelik yapılan önerileri ise ilgili mercilere göndermek.

ç) Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Kurul tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(5) Mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev yapan Teftiş Kurulu ve Kurul müfettişlerinin çalışma yöntemleri ile denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmaların yapılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Atanma usulleri

MADDE 15- (1) Teftiş Kurulunda görev yapacak olan;

a) Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcıları, birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından,

b) Kurul başmüfettişleri, Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından, kıdem sırasına göre,

c) Kurul müfettişleri, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az sekiz yıl görev yapmış ve üstün başarıları ile Kurul müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından,

muvafakatleri alınarak Genel Kurul tarafından atanır.

(2) Adalet müfettişliğinden Kurul müfettişliğine, Kurul müfettişliğinden adalet müfettişliğine, ilgililerin muvafakatleri alınmak suretiyle atama yapılabilir. Bu şekilde yapılacak atamalarda önceki teftiş kurulunda geçen süre, yeni atanılan teftiş kurulunda geçmiş sayılır. Kurul müfettişi veya adalet müfettişi olarak görev yaptıktan sonra bu görevlerinden ayrılanların yeniden müfettişliğe atanmaları durumunda da bu hüküm uygulanır.

Teftiş Kurulu Başkan ve başkan yardımcılarının görev ve yetkileri

MADDE 16- (1) Teftiş Kurulu Başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Teftiş Kurulunu temsil etmek, yönetmek, verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamak,

b) Başkan yardımcıları arasındaki işbölümünü düzenlemek,

c) Yokluğunda yerine vekâlet edecek başkan yardımcısını, başkan yardımcılarının da bulunmaması hâlinde vekâlet görevini yürütecek başmüfettişi belirlemek,

ç) Yıllık teftiş programı taslağını hazırlayarak Üçüncü Daireye sunmak, bu Daire tarafından alınacak Başkan oluru üzerine uygulanmasını sağlamak,

d) Denetleme, araştırma, inceleme ve soruşturma olurları üzerine müfettişleri görevlendirmek ve uygulamayı takip etmek,

e) Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya ilgili daire başkanı tarafından verilen benzeri görevleri yapmak veya yaptırmak.

(2) Teftiş Kurulu başkan yardımcılarının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Teftiş Kurulu Başkanı tarafından düzenlenecek işbölümüne göre verilen görevleri yürütmek.

b) Teftiş Kurulu Başkanı tarafından verilen diğer görevleri yapmak veya yaptırmak.

Kurul müfettişlerinin görev ve yetkileri

MADDE 17- (1) Kurul müfettişlerinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Hâkim ve savcılarının görevlerini kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek.

b) Hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma yapmak.

(2) Kurul müfettişleri bu görevlerini yerine getirirken;

a) Yapacakları araştırma, inceleme ve soruşturmalarda, lüzum gördükleri kimseleri yeminle dinleyebilir, gerektiğinde istinabe yoluna başvurabilir, sübut delilleri ile gereken bilgileri kamu kurum, kurul ve kuruluşlarından doğrudan toplayabilir.

b) Yapacakları inceleme ve soruşturmalarda bu Kanunda verilen yetkilere ilave olarak 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre işlem yapabilir; kanunlarda kendilerine ve Cumhuriyet savcısına, soruşturmanın yürütülmesiyle ilgili tanınan tüm yetkileri kullanabilir. Ceza Muhakemesi Kanununda gecikmesinde sakınca bulunan hâllere ilişkin olmak üzere Cumhuriyet savcısına tanınan yetkiler bu hükmün dışındadır.

(3) Kurul müfettişlerince yapılacak denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmalarda ilgili kuruluş ve kişiler istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.

(4) Kurul müfettişleri, denetimlerde, yargı yetkisine ve yargısal takdire giren konulara karışamazlar, tavsiye ve telkinde bulunamazlar.

(5) Kurul müfettişlerince;

a) Denetimi yapılan birimlerde tespit edilen aksaklıklar hususunda önerilerde bulunulur.

b) Görev alanlarıyla ilgili olarak, denetimleri sırasında ilgili mevzuatta gösterilen hükümler uyarınca yeterli kanaat sahibi olduğu hâkim ve savcılar hakkında, hâl kâğıdı düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kurul Üyelerinin Seçimi ve Üyeliğin Sona Ermesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Üyelerin seçimi

MADDE 18- (1) Kurulun;

a) Dört asıl üyesi, hâkimlik mesleğine alınmasına engel bir hâli olmayan; yükseköğretim kurumlarının hukuk dalında en az onbeş yıldan beri görev yapan öğretim üyeleri ile meslekte fiilen onbeş yılını doldurmuş avukatlar arasından Cumhurbaşkanınca,

b) Üç asıl ve üç yedek üyesi, Yargıtay üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca,

c) İki asıl ve iki yedek üyesi, Danıştay üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca,

ç) Bir asıl ve bir yedek üyesi, kendi üyeleri arasından Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca,

d) Yedi asıl ve dört yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcıları arasından, adli yargı hâkim ve savcılarınca.

e) Üç asıl ve iki yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları arasından idarî yargı hâkim ve savcılarınca, dört yıl için seçilir.

(2) Süresi biten üyeler yeniden seçilebilirler ve Kurula üye seçimlerinde oy kullanabilirler.

(3) Kurulun asıl ve yedek üyelerinin görev sürelerinin tamamlanmasından en geç üç ay önce; Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ve Yargıtay Birinci Başkanlığı ile Danıştay, Türkiye Adalet Akademisi ve Yüksek Seçim Kurulu başkanlıklarına bu husus bildirilir.

Seçimlerin zamanı ve esasları

MADDE 19- (1) Kurul üyeliği seçimleri dört yılda bir olmak üzere, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde yapılır.

(2) Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarından seçilecek Kurul üyeliği için her üye, birinci sınıf adli ve idarî yargı hâkim ve savcıları arasından seçilecek Kurul üyeliği için her hâkim ve savcı; kendi aralarından seçilecek asıl ve yedek üyelerin toplam sayısı kadar aday için oy kullanabilir; daha fazla sayıda aday için oy verilmesi durumunda oy pusulası geçersiz sayılır. En fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.

(3) Bu seçimler; her dönem için bir defada ve gizli oyla, serbest, eşit, tek dereceli, açık sayım ve döküm esaslarına göre yapılır. Oyların eşitliği hâlinde adaylar arasında kura çekilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisinin Kurula Üye Seçimi

Seçim usulü

MADDE 20- (1) Yargıtay Birinci Başkanı ile Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi başkanlarınca; Kurul üyeliği için üyelerin görev sürelerinin dolmasından altmış gün önce seçim süreci başlatılır ve adaylık için başvuru tarihleri ilân edilir.

(2) İlan tarihinden itibaren on gün içinde adaylar ilgili başkanlığa başvurur. Başvuruların bittiği tarihten itibaren beş gün içinde kesin aday listesi ilân edilir.

(3) Kesin aday listesinin ilânından itibaren otuz gün içinde Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarında seçim yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Adli ve İdarî Yargı Hâkim ve Savcılarının Kurula Üye Seçimi

Seçme ve seçilme hakkı

MADDE 21- (1) Adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçiminde;

a) Hâkim ve savcılarının tamamı oy kullanma hakkına sahiptir.

b) Adli yargı hâkim ve savcıları adli yargıdan; idarî yargı hâkim ve savcıları idarî yargıdan aday olanlara oy verebilir.

c) Birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş her hâkim ve savcı Kurul asıl ve yedek üyeliğine seçilme hakkına sahiptir.

Seçimlerin yönetim ve denetimi

MADDE 22- (1) Seçimler, Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde yapılır.

(2) Adli yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçmesi için, her ilde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak seçimlerde, o ilde ve o ilin ilçelerinde görev yapan hâkim ve savcılar oy kullanır.

(3) İdarî yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçmesi için, bölge idare mahkemelerinin bulunduğu illerde, o il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak seçimlerde, o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresi içerisinde kalan yerlerde görev yapan idarî yargı hâkim ve savcıları oy kullanır.

(4) Yapılacak seçimlerde sandık alanında, sandığın konulacağı yer il seçim kurulunun denetiminde sandık kurulunca kararlaştırılır. Sandığın konulacağı yerlerin belirlenmesinde, seçmenin oyunu kolaylıkla, serbestçe ve gizli şekilde verebilmesi gözönünde bulundurulur. Sandıklar; adliye binalarının oy kullandırmaya elverişli kısımlarına konulur.

(5) Kurula üye seçimlerinde, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 17 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

(6) İl seçim kurulları, oy kullanacak hâkim ve savcı sayısına göre, kamu görevlileri arasından seçilecek bir başkan, dört asıl ve iki yedek üyeden oluşan sandık kurulları oluşturur. Sandık kurullarının işlem, tedbir ve kararlarına karşı yapılan şikâyet ve itirazlar il seçim kurulunca karara bağlanır.

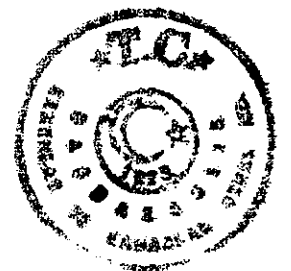
(7) Adayların, soyadı alfabe sırasına göre liste hâlinde düzenlenecek olan ve isimleri karşısında oy kullanma tercihini belirtecek boş kutucuk bulunan birleşik oy pusulaları, üzerinde Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu filigranı mevcut kâğıtlara bastırılarak il seçim kurullarına seçmen sayıları dikkate alınmak suretiyle adli ve idarî yargı oy pusulası şeklinde gönderilir. Oy pusulalarıyla ilgili diğer hususlar Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir. Yüksek Seçim Kurulu, oy pusulalarını kendisi bastırabileceği gibi gerektiğinde uygun göreceği il seçim kurulları vasıtasıyla bastırmaya da yetkilidir.

(8) Hâkim ve savcılar, sandık ve il seçim kurullarında oyların sayım, döküm ve seçim tutanaklarının birleştirilmesi çalışmalarını izleyebilir, sonuç tutanaklarından örnek alabilir.

(9) Yapılacak seçimlerde, 298 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Seçmen listelerinin belirlenmesi

MADDE 23- (1) Yüksek Seçim Kurulu, seçim takvimini, üyelerin görev sürelerinin dolmasından en geç altmış gün önce ilân eder. Seçim takviminin ilânı tarihinden itibaren on gün içinde illerde oy kullanacak hâkim ve savcıların listelerini belirleyerek, il seçim kurullarına gönderir. İl seçim kurulları listeleri, ulaştığı tarihten itibaren en geç iki gün içinde askıya çıkartır. Bu listeler on gün askıda kalır ve askıda kaldığı süre içinde bu listelere karşı il seçim kuruluna itiraz edilebilir. Süresi içinde yapılmayan itirazlar dikkate alınmaz.

(2) İl seçim kurulları, itiraz süresinin sona erdiği tarihten itibaren iki gün içinde itirazları evrak üzerinden inceleyerek sonuçlandırır ve kesin seçmen listelerini internet sitesinde ilân etmek üzere Yüksek Seçim Kuruluna gönderir.

(3) Yargıtay, Danıştay, Kurul ve Adalet Bakanlığı teşkilâtlarında görev yapanlar ile yurt dışında bulunan hâkim ve savcılar Ankara'da, geçici yetki ile bir başka yerde görevlendirilenler ise görevlendirildikleri yerde oylarını kullanırlar. İzinli, görevli, hastalık veya aylıksız izinli olmaları nedeniyle, bir başka yerde bulunan hâkim ve savcılar, seçmen listeleri kesinleştirilmeden önce, oy kullanacakları yerdeki il seçim kuruluna başvurmaları hâlinde, bulundukları yerde oy kullanabilirler.

(4) Seçim takvimi başladığı tarihten itibaren listelerde ismi bulunanlardan herhangi bir nedenle meslekten ayrılanlar, Kurul tarafından Yüksek Seçim Kuruluna bildirilir ve bunlar oy kullanamaz.

Başvurular ve aday listelerinin düzenlenmesi, seçimin yapılacağı tarih

MADDE 24- (1) Seçim takviminin ilân tarihinden itibaren onbeş gün içinde adaylar Yüksek Seçim Kuruluna başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adayların başvurularını inceler ve geçici aday listesini ilân eder. Hâkim ve savcılar tarafından gerekçeleri ve buna bağlı somut delilleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren beş gün içinde adaylığa itiraz edilebilir.

(2) Yüksek Seçim Kurulu, itiraz süresinin sona erdiği tarihten itibaren beş gün içinde itirazları evrak üzerinden inceleyerek sonuçlandırır ve kesin aday listesini ilân eder.

(3) Seçimler, Yüksek Seçim Kurulunun kesin aday listesini ilân ettiği tarihi takip eden ikinci Pazar günü yapılır.

Propaganda yasağı

MADDE 25- (1) Adaylar, kesin aday listesinin ilanından oy verme süresinin bitimine kadar propaganda yapamazlar. Ancak;

- a) Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde özgeçmişlerini bu iş için tahsis edilmiş bir internet sitesinde yayımlayabilirler.
- b) Kendilerini tanıtan ve mesleki konularla ilgili düşüncelerini açıklayan mektup, elektronik posta ve kısa mesaj gönderebilirler.
- c) Kapalı yer toplantısı yapabilirler.

Adaylıktan çekilme veya seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi

MADDE 26- (1) Kesin aday listesinin ilânından sonra seçim sonuçlarının kesinleşmesine kadar geçen süre içinde adaylıktan çekilme veya seçilme yeterliliklerinin kaybedilmesi hâlinde listede değişiklik yapılmaz. Ancak bu husus, Yüksek Seçim Kurulunun internet sitesinde duyurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Üyeliğin Boşalması ve Sona Ermesi

Üyelikte boşalma hâlinde seçim

MADDE 27- (1) Kurul üyeliklerinin ölüm, emeklilik, istifa ve benzeri nedenlerle boşalması hâlinde, Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelikler için, boşalmayı takip eden

altmış gün içinde, kalan süreyi tamamlamak üzere, yeni üyelerin seçimi yapılır. Diğer üyeliklerin boşalması hâlinde, asıl üyenin, yedeği tarafından kalan süre tamamlanır.

(2) Genel Kurulun toplantı yeter sayısını oluşturamayacak şekilde üyeliklerde boşalma olması hâlinde, boşalan asıl ve yedek üyelikler için altmış gün içinde yeniden seçim yapılır. Bu seçim sonucunda asıl ve yedek üyeliğe seçilenler, yerine seçildikleri üyelerin kalan sürelerini tamamlar.

Üyeliğin sona ermesi

MADDE 28- (1) Başkan dışındaki Kurul üyeleri ile yedek üyelerin;

a) Hâkimler ve Savcılar Kanununa göre hâkimlik ve savcılık mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı kesin hüküm giymesi, çekilmesi veya altmışbeş yaşını doldurması hallerinde kendiliğinden,

b) Kurul üyesi olabilme şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya Kurul üyeliği sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybetmesi hâlinde Genel Kurulun üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun, bu durumu tespit eden kararıyla,

Kurul üyeliği sona erer.

(2) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak anlaşılması veya görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak onbeş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süre ile devam etmemeleri hâlinde, Genel Kurul üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun kararıyla, Kurul üyeliği sona erer.

(3) Kurul üyeliğine;

a) Yüksek mahkeme üyeliğinden seçilenlerden Kurul üyeliği sona erenler, herhangi bir işleme gerek olmaksızın ve boş kadro şartı aranmaksızın, geldikleri yüksek mahkeme üyeliği görevine geri dönerler, boşalan ilk üye kadrosu kendilerine tahsis olunur.

b) Adli ve idari yargı hâkim ve savcılığından seçilenlerden;

1) Sürenin tamamlanmasından önce Kurul üyeliği sona erenler Genel Kurul,

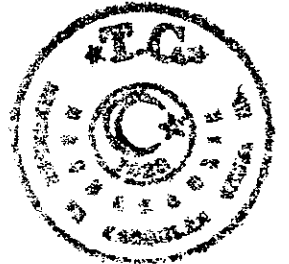
2) Sürenin tamamlanması nedeniyle Kurul üyeliği sona erenler, kendilerinden sonra oluşacak Genel Kurul,

tarafından, müktesepi dikkate alınarak, tercih ettikleri üç ayrı ilden birinde uygun görülecek bir göreve atanırlar.

c) Diğer kamu görevlerinden seçilenlerden, Kurul üyeliği sona erenler, başvuruları üzerine, yetkili kurumları tarafından önceki görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve atanırlar.

ç) (b) ve (c) bentlerinde yazılı atama işlemleri, Kurul üyeliğinin sona erdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılır. Atama işlemi yapılınca kadar ilgililer izinli sayılır ve Kurul üyeliği özlük haklarından yararlanmaya devam ederler.

(4) Kurul üyelerinin Kurulda geçirdikleri süreler, tâbi oldukları kanun hükümlerine göre hizmetlerinde değerlendirilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çalışma Usulleri

Genel Kurul toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 29- (1) Genel Kurul, her yılın Ocak ayının onuncu işgünü kendiliğinden toplanarak, yıllık olağan toplantı günlerini tespit eder.

(2) Başkan, gereken hâllerde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Üye tam sayısının salt çoğunluğunun, görüşülecek konuyu da belirten yazılı talebi üzerine Başkan, Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

(3) Genel Kurul, en az onbeş üyeye toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alır.

(4) Genel Kurul toplantı gündemi, Başkan tarafından işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenlenir. Gündem, toplantının yapılacağı gün ve saati, Kurulda görüşülecek işleri ve sırasını gösterir. Tamamlanmayan gündem maddeleri bir sonraki gündemde öncelikle görüşülür.

(5) Gündemde değişiklik yapılması; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde Başkan veya üyelerden birinin talebi üzerine Genel Kurul kararı ile olur. İvedi ve süreli olmayan talepler bu suretle ele alınamaz. Gündemdeki işlerden birinin sırasından önce ya da sonra görüşülmesi, ertelenmesi veya gündemden çıkarılması aynı usule tâbidir.

Dairelerin toplantı ve karar yeter sayısı

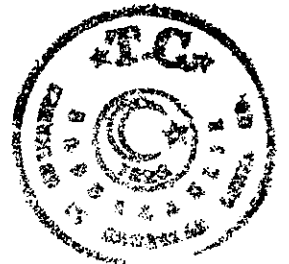
MADDE 30- (1) Daireler, daire başkanının çağrısı üzerine her yılın Ocak ayında toplanarak yıllık olağan toplantı günlerini tespit eder.

(2) Daire başkanı, gereken hâllerde daireyi olağanüstü toplantıya çağırabilir. Üye tam sayısının salt çoğunluğunun, görüşülecek konuyu da belirten yazılı talebi üzerine daire başkanı, daireyi olağanüstü toplantıya çağırır.

(3) Daireler, en az beş üyeye toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alır.

(4) Dairelerin toplantı gündemi, daire başkanı tarafından işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenlenir. Gündem, toplantının yapılacağı gün ve saati, görüşülecek işleri ve sırasını gösterir. Tamamlanmayan gündem maddeleri bir sonraki gündemde öncelikle görüşülür.

(5) Gündemde değişiklik yapılması; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde daire başkanı veya üyelerden birinin talebi üzerine daire kararı ile olur. İvedi ve süreli olmayan talepler bu suretle ele alınamaz. Gündemdeki işlerden birinin sırasından önce ya da sonra görüşülmesi, ertelenmesi veya gündemden çıkarılması aynı usule tâbidir.

Oylama

MADDE 31- (1) Genel Kurulda ve dairelerde görüşmeler tamamlandıktan sonra oylamaya geçilir. Aksine hüküm bulunmayan veya karar alınmayan durumlarda oylama açık yapılır.

(2) Genel Kurulun seçim işlerinde oylama gizli yapılır.

(3) Önce usule ilişkin hususlar oylanır. Usul konusunda azınlıkta kalanlar esas hakkında oylamaya katılmak zorundadır. Kurul veya daire başkanı yaş itibarıyla en genç üyeden başlayarak oyları toplar ve en sonunda kendi oyunu kullanır. Oylamalarda çekimser oy kullanılamaz.

(4) Disiplin işlemlerinde oyların dağılması hâlinde ilgilinin en fazla aleyhinde olan oy çoğunluk meydana gelinceye kadar kendisine en yakın olan oya ilave edilir.

(5) Oylamanın sonucu oturum başkanı tarafından tespit edilir ve açıklanır.

Kurul kararları ve tutanaklar

MADDE 32- (1) Genel Kurul ve dairelerde görüşülen işler tutanağa bağlanır ve yapılan işlemler bir kararla tespit edilir.

(2) Kararlarda;

- a) Konunun, varsa iddia ve savunmanın özeti,
- b) Kararın ve varsa karşı oyun gerekçesi,
- c) Karara karşı başvurulabilecek kanun yolları, mercileri ve süresi, gösterilir.

(3) Kararların gerekçesi, karar tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde yazılır.

(4) Kurul tarafından;

- a) Gerekli görülen kararlar Resmi Gazetede,
- b) Disipline ilişkin kararlar, kişisel verilerin korunması kaydıyla Kurulun internet sitesinde, yayımlanır.

(5) Genel Kurul ve dairelerin;

- a) Hâkim ve savcılarının özlük ve disiplin işleri hakkında verdiği kararlar kendilerine,
- b) Müracaatlarının sonuçları ise ilgisine, tebliğ edilir.

(6) Hâkim ve savcılara, savunmaları alınmış olmadıkça, haklarındaki şikâyet ve ihbar üzerine verilen kararlar tebliğ edilmez.

Yeniden inceleme, itiraz ve yargı yolu

MADDE 33- (1) Genel Kurulun ilk defa aldığı kararlara karşı, Başkan veya ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kuruldan yeniden inceleme talebinde bulunabilir; yeniden inceleme talebi üzerine verilen kararlar kesindir.

(2) Dairelerin kararlarına karşı, Başkan veya ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, kararı veren daireden yeniden inceleme talebinde bulunulabilir.

(3) Dairelerin yeniden inceleme talebi üzerine verdiği kararlara karşı, Başkan veya ilgililer tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kurula itiraz edebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

(4) Disipline ilişkin kararlara karşı şikâyetçilerin de yeniden inceleme ve itiraz hakları vardır.

(5) Genel Kurulun veya dairelerin, meslekten çıkarma cezasına ilişkin kesinleşmiş kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulabilir; diğer kararları yargı denetimi dışındadır. Meslekten çıkarma kararlarına karşı açılan iptal davaları ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Bu davalar, acele işlerden sayılır.

BEŞİNCİ KISIM

Üyelerin Hukukî Durumları, Haklarındaki Soruşturma ve Kovuşturmalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Üyelerin Hukukî Durumları

Üyelerin hukukî durumları ve özlük işleri

MADDE 34- (1) Kurulun seçimle gelen üyeleri; görevleri süresince, Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatta öngörülen tüm malî ve sosyal haklardan yararlanırlar. Kurulun seçimle gelen üyelerinin, sosyal güvenlik bakımından 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki hak ve yükümlülükleri, Yargıtay daire başkanı esas alınarak tespit edilir.

(2) Başkan dışındaki Kurul üyelerine, (30000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ek tazminat ödenir. Bu tazminata hak kazanılması ve ödenmesinde Hâkimler ve Savcılar Kanununun aylıklara ilişkin hükmü uygulanır ve bu tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz.

(3) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, kadro ve eski görevleriyle ilişkileri kesilir.

(4) Kurulun seçimle gelen üyeleri, bu Kanunda belirtilenler dışında kalan özlük işleri ve hakları bakımından Kurul üyeliği görevi süresince, Yargıtay daire başkanı hakkındaki hükümlere tâbidirler.

(5) Kurul yedek üyeliğine seçilenler asıl görevlerini yapmaya devam ederler. Kurul üyeliğinde süresinden önce boşalma sebebiyle göreve başlayan yedek üye, göreve başladığı tarihten itibaren Kurul üyesinin hak ve yükümlülüklerine aynen sahip olur.

(6) Kurulun seçimle gelen üyeleri, adlî ara verme süresi kadar yıllık izin hakkına sahiptirler.

Başka iş ve görevler

MADDE 35- (1) Kurulun seçimle gelen üyeleri;

a) Kanunlarda belirlenenler dışında resmî veya özel başka bir görev alamaz ve kazanç getirici faaliyetlerde bulunamazlar.

b) Bilimsel araştırma ve yayınlarda bulunabilirler; görevlerini aksatmamak ve Başkanlığa bilgi vermek koşuluyla, ulusal ve uluslararası kurul, kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılar ile meslekleriyle ilgili diğer toplantılara katılabilirler; yargıya ilişkin veya meslekle ilgili konularda konferans verebilir ve tebliğ sunabilirler.

c) Eş ve çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerinin bulunması hâlinde, bu durumu göreve başladıkları tarihten; göreve başladıktan sonra ortaya çıkması hâlinde ise, bu tarihten itibaren bir ay içinde Kurula bildirmekle yükümlüdürler.

ç) Üyeliğin devamı süresince, Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

İKİNCİ BÖLÜM

Üyeler Hakkındaki Soruşturma ve Kovuşturmalar

Üyelerin disiplin soruşturma ve kovuşturması işlemleri

MADDE 36- (1) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri sebebiyle, haklarında yürütülecek disiplin soruşturması ve kovuşturması, bu Kanun hükümleri uyarınca Genel Kurul tarafından yapılır.

(2) Kurulun seçimle gelen üyeleri hakkında yapılan ihbar ve şikâyetlerde, Başkan, işi Genel Kurula götürmeden önce daire başkanlarından birine ön inceleme yaptırabilir. Görevlendirilen bu daire başkanı, incelemesini yaptıktan sonra, durumu bir raporla Başkana bildirir.

(3) Başkan, ihbar veya şikâyeti doğrudan ya da inceleme yaptırdıktan sonra Genel Kurula sunar. Yapılan görüşme sonucunda; soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verilir. Soruşturma açılmasına karar verilmesi hâlinde, üyeler arasından, gizli oyla, üç kişilik bir soruşturma kurulu seçilir. Soruşturma kuruluna, en yüksek oyu alan, oyların eşitliği hâlinde ise yaşça büyük olan başkanlık eder.

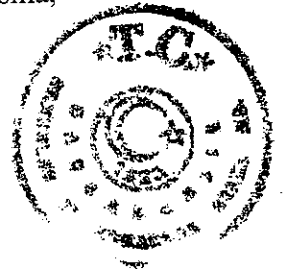
(4) Soruşturma kurulu, konu ile ilgili bilgileri toplar ve sübut delillerini tespit eder, lüzum gördüğü kimseleri yeminle dinler, ilgiliye isnat olunan hâl ve hareketi bildirerek savunmasını alır. İlgili savunmasının istendiği andan itibaren, bizzat veya vekili aracılığıyla soruşturma evrakını incelemeye yetkilidir.

(5) Soruşturma kurulu, yaptığı soruşturmayı, elde ettiği bilgi ve delilleri gösteren ve bunlara göre disiplin cezası verilmesine yer olup olmadığı hakkındaki kanaatini belirten bir rapor hazırlayarak, rapor ve eklerini Genel Kurula verir.

(6) Soruşturma sonucu ilgiliye yazılı olarak bildirilir ve yedi günden az olmamak üzere tayin edilen süre içinde Genel Kurul huzurunda kovuşturma aşamasına ilişkin olarak, bizzat veya vekili aracılığıyla sözlü ya da yazılı savunmasını vermeye davet edilir.

(7) Genel Kurul, disiplin kovuşturması kapsamında, hazırlanmış olan disiplin soruşturması dosyası ve raporunu inceler, ilgili yazılı savunma vermişse bu savunmayı okur, sözlü savunma yapmak istemişse sözlü savunmasını dinler; tüm evrak kapsamını gözönüne alarak;

- a) Gerekirse soruşturmanın genişletilmesine veya derinleştirilmesine,
 - b) Isnat olunan hâl ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlemiden kaldırılmasına,
 - c) Isnat olunan hâl ve hareketi sabit görürse eyleme uyan disiplin cezasına,
- karar verir.

(8) Ceza yönünden soruşturma veya kovuşturma başlatılmış olması, ayrıca disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası verilmesine engel olmaz.

(9) Disiplin soruşturmasını gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren üç yıl geçmişse disiplin soruşturması açılamaz. Disiplin cezasını gerektiren eylemin işlendiği tarihten itibaren beş yıl geçmişse disiplin cezası verilemez. Disiplin cezasını gerektiren eylem, aynı zamanda bir suç teşkil eder ve bu suç için kanunda daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörülmüş olur ve ceza soruşturması veya kovuşturması da açılır ise, bu fıkra da belirtilen süre yerine bu süreler uygulanır. Genel Kurulca kovuşturma sonucunun beklenmesine karar verilenler hakkında ise, mahkeme kararının kesinleşmesinden itibaren iki yıl geçmekle ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

(10) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki eylemlerinden dolayı disiplin soruşturma veya kovuşturmaları Kurul tarafından, bulunduğu aşamadan itibaren, bu Kanundaki usul çerçevesinde, ilgililerin özel kanunlarındaki hükümleri esas alınmak suretiyle karara bağlanır.

Disiplin cezaları ve yerine getirilmesi

MADDE 37- (1) Kurulun seçimle gelen üyeleri, hizmetin aksamasına yol açan veya Kurul üyeliğinin vakar ve şerefi ile bağdaşmayan hâl ve hareketlerinin sabit görülmesi hâlinde, eylemin niteliğine ve ağırlığına göre uyarılır veya Kurul üyeliğinden çekilmeye davet edilir. Bu konuda alınan kararlar ilgililiye tebliğ edilir.

(2) Disiplin cezasına ilişkin Genel Kurul kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.

(3) Kurul üyeliğinden çekilmeye davete ilişkin kesinleşen kararın tebliğinden itibaren bir ay içinde görevden çekilmeyen ilgilinin Kurul üyeliği sona erer. Bu bir aylık süre içinde ilgili izinli sayılır.

Üyelerin adli suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturma usulü

MADDE 38- (1) Kurulun seçimle gelen üyelerinin görevleriyle ilgili suçları ile kişisel suçları hakkındaki soruşturma ve kovuşturma izni işlemleri Genel Kurul tarafından, kovuşturma açılması kararı ve kovuşturma mercilerinin belirlenmesi ise gösterilen yetkili merciler tarafından bu Kanun hükümleri uyarınca yapılır.

(2) Kurulun seçimle gelen üyeleri hakkında yapılan ihbar ve şikâyetlerde Başkan, işi Genel Kurula götürmeden önce daire başkanlarından birine ön inceleme yaptırabilir. Görevlendirilen bu daire başkanı, incelemesini yaptıktan sonra, durumu bir raporla Başkana bildirir.

(3) Başkan suç ihbar veya şikâyetini doğrudan ya da inceleme yaptırdıktan sonra Genel Kurula sunar. Yapılan görüşme sonucunda; soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verilir. Soruşturma açılmasına karar verilmesi hâlinde, üyeler arasından, gizli oyla, üç kişilik bir soruşturma kurulu seçilir. Soruşturma kuruluna, en yüksek oyu alan, oyların eşitliği hâlinde ise yaşça büyük olan başkanlık eder.

(4) Soruşturma kurulu, Ceza Muhakemesi Kanununa göre işlem yapar ve kanunların Cumhuriyet savcısına tanıdığı bütün yetkileri kullanır. Soruşturma sırasında hâkim kararı

alınması gereken hususlarda ilgililer hakkında isnat edilen suçun niteliğine göre belirlenmiş bulunan kovuşturma mercilerine başvurulur.

(5) Soruşturma kurulu, soruşturmayı tamamladıktan sonra kovuşturma açılmasına yer olup olmadığı hakkındaki kanaatini belirten bir rapor hazırlayarak, rapor ve eklerini Genel Kurula verir.

(6) Genel Kurul, dosyayı inceledikten ve varsa eksiklikleri tamamlattıktan sonra, kovuşturma yapılmasına gerek görmediği takdirde evrakın işleminden kaldırılmasına karar verir; aksi hâlde kovuşturma yapılmasına izin verir.

(7) Kovuşturma yapılmasına ilişkin verilen iznin kesinleşmesi üzerine dosya;

a) Görevle ilgili suçlarda Yüce Divan sıfatıyla Anayasa Mahkemesine,

b) Kişisel suçlarda Yargıtay Ceza Genel Kuruluna,

kamu davası açılmak üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(8) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı iddianamesini düzenleyerek evrakı, Yargıtayın görevli ceza dairesine verir. Yargıtayın görevli ceza dairesi tarafından iddianamenin bir örneği Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri gereğince, ilgiliye tebliğ olunur. Bu tebliğ üzerine ilgili, on gün içinde delil toplanmasını ister veya kabul edilebilir istekte bulunursa bu husus gözönünde tutulur ve gerekirse soruşturma daire tarafından derinleştirilir. Yapılan bu işlemler sonucunda, kovuşturma açılmasına veya kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair karar verilir. Kovuşturma açılmasına dair karar verilmesi durumunda evrak hemen bu Kanunda belirlenen kovuşturma mercilerine gönderilir. Kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair karara karşı, kararı veren ceza dairesinin numara olarak kendisini izleyen ceza dairesine; kararı son numaralı ceza dairesi vermişse birinci ceza dairesine usulünce itiraz edilebilir.

(9) Ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçüstü hâllerinde soruşturma genel hükümlere göre yürütülür ve durum hemen Kurula bildirilir. Soruşturma sonucunda dosya, düzenlenen fezleke ile birlikte Kurula gönderilir.

(10) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki suç teşkil eden eylemlerinden dolayı soruşturma yapılması ve kovuşturma izni verilmesi işlemleri, bulunduğu aşamadan itibaren Genel Kurul tarafından bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

Ortak hükümler

MADDE 39- (1) Kurulun seçimle gelen üyelerinin disiplin suçu oluşturan eylemleri ile görevleriyle ilgili suçları ve kişisel suçları hakkında yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda;

a) İlgili kuruluş ve kişiler, istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.

b) İmzasız, adressiz yahut takma adla yapıldığı anlaşılan ya da belli bir olayı ve nedeni içermeyen, delilleri ve dayanakları gösterilmeyen ihbar ve şikâyetler işleme konulmaz.

c) Genel Kurul toplantılarına, Başkan ve hakkında işlem yapılan üye ile soruşturma kurulu üyeleri katılamaz.

(2) Adalet Bakanlığı Müsteşarının, Kurul üyeliği görevi sebebiyle disiplin suçu oluşturan eylemlerine, Kurul üyeliği göreviyle ilgili suçlarına ve kişisel suçlarına ilişkin soruşturma ve kovuşturmalarda bu Kanun hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşe Bakamama, Çekilme ve Ret

İşe bakamama

MADDE 40- (1) Kurulun Başkan ve üyeleri;

a) İş kendisi ile ilgili ise,

b) İlgilinin, evlilik bağı kalmasa bile karı veya kocası, kan veya kayın hısımlığından üstsoyu veya altsoyu veya onunla evlat edinme bağı veyahut ilgili ile aralarında ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan hısımlığı veya evlilik sona erse dahi ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kayın hısımlığı olursa,

c) Aynı işte tanık olarak dinlenmiş, mütalaa vermiş, bilirkişilik, müşavirlik, avukatlık, hâkimlik veya savcılık yapmış ya da daha önce işin soruşturulması ile görevlendirilmiş ise,

ç) İlgili ile aralarında bakılan işe esas olan olaydan önce açılmış bir dava varsa, Kurul ve daire çalışmalarına katılamazlar ve herhangi bir şekilde işe bakamazlar.

Çekilme ve ret

MADDE 41- (1) Kurul üyeleri işe bakamama veya ilgili ile arasında bir husumet veya tarafsızlıklarını şüpheye düşürecek önemli bir hâlin mevcut olması durumunda, işi görmekten çekinebilecekleri gibi ilgili tarafından da ret olunabilirler.

(2) Reddin, inceleme başlamadan veya ret sebebi daha sonra meydana gelmiş ise öğrenilmesinden başlayarak onbeş gün içinde ve her hâlde karar verilmeden önce yapılması lazımdır.

(3) Ret talebi, reddi istenen üyelerin yokluğunda Genel Kurul veya daire tarafından incelenerek kesin olarak sonuçlandırılır.

(4) Dairenin toplanmasına engel olacak sayıda üyenin reddedilmiş olması hâlinde, ret talebi, reddi istenen üyelerin katılmadığı Genel Kurul tarafından incelenerek kesin olarak karara bağlanır. Ret talebinin yerinde görülmesi hâlinde, işin esası hakkında da Genel Kurulca karar verilir.

(5) Genel Kurulun toplanmasına engel olacak sayıda üye reddine ilişkin talepte bulunulamaz.

ALTINCI KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tekrar atanma

MADDE 42- (1) Kurulda görev yapan, Genel Sekreter, genel sekreter yardımcıları ve tetkik hâkimleri ile Kurul müfettişleri, istekleri üzerine veya resen, Genel Kurulun kararı üzerine, Birinci Daire tarafından, müktesepeleri dikkate alınarak uygun görülecek bir göreve atanırlar.

Kadrolar

MADDE 43- (1) Kurulda Devlet Memurları Kanununa tâbi kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

(2) Ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek sırasıyla 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvellere "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" bölümü olarak eklenmiştir.

Bütçe

MADDE 44- (1) Kurul, genel bütçe içinde kendi bütçesiyle yönetilir.

(2) Kurulun üst yöneticisi Başkanvekilidir.

(3) Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütçeyle ilgili görüşmelerde Kurulu Başkan temsil eder; Başkanvekili ve Kurul üyeleri açıklama yapmak üzere davet edilemez.

Yönetmelik

MADDE 45- (1) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, Bakanlığın görüşü alınarak Kurul tarafından çıkarılır.

Değişiklik yapılan ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar

MADDE 46- (1) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasında yer alan "Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Müfettişleri," ibaresi eklenmiştir.

(2) 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşit Kanununun (1) sayılı cetvelinde yer alan "Yüksek Hâkimler Kurulu Başkanı" ibaresi "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanvekili" olarak değiştirilmiştir.

(3) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Danıştay," ibaresinden sonra gelmek üzere "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu," ibaresi eklenmiştir.

(4) 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanunun 2/A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Danıştay" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" ibaresi eklenmiştir.

(5) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvele 6 ncı sırasından sonra gelmek üzere "7) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" ibaresi eklenmiş ve diğer sıralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(6) 13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Mevzuatta, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununa yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

Bütçe tahsisi, hizmet birimlerinin faaliyete geçmesi ve yönetmelikler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kurula bütçe tahsis edilene kadar;

- a) Kurulun giderleri Bakanlık bütçesinden karşılanır.
- b) Kurulun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetleri Bakanlıkça sağlanır. Ayrıca 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanunla kurulan İşyurtları Kurumunun bütçesinden de harcama yapılabilir.

(2) Kurulun hizmet birimleri faaliyete geçinceye kadar;

- a) Sekreteryâ hizmetleri Bakanlık tarafından yerine getirilir.
- b) Hâkim ve savcılara ait açık ve gizli siciller, özlük dosyaları, disiplin, suç ve teftişe ilişkin evrak bulundukları yerde muhafaza edilmeye devam edilir. Bu belgeler, hizmet birimlerinin faaliyete geçmesini müteakip en geç altı ay içinde tutanakla Kurula devredilir.

(3) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler çıkarılncaya kadar, yürürlükteki yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Mali ve sosyal haklar ile emeklilik

GEÇİCİ MADDE 2- (1) İlgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapılncaya kadar, adalet müfettişlerine tanınan tüm malî ve sosyal haklardan Kurul müfettişleri de faydalanır.

(2) 7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla değiştirilen Anayasanın 159 uncu maddesi uyarınca oluşturulan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun seçimle gelen üyelerinden, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında bulunanların, emeklilik hak ve yükümlülükleri; Hâkimler ve Savcılar Kanununun geçici 16 ncı maddesi kapsamına giren Yargıtay daire başkanı esas alınarak tespit olunur.

Hakkında meslekten çıkarma kararı verilmiş olanların durumu

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile kurulan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, haklarında meslekten çıkarma cezası verilen hâkim ve savcıların, bu cezanın kaldırılması için idarî dava açmadan önce, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde Kurula başvurmaları gerekir.

(2) Genel Kurul, usulüne uygun yapılan başvurular üzerine, dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda, talep halinde, başvuranın bizzat veya vekili aracılığıyla yazılı ya da sözlü savunmasını da almak suretiyle, başvurunun kabulüne veya reddine karar verir.

(3) Başvurunun kabulü halinde;

- a) Önceki kararın kaldırılmasına,
 - b) Hâkimlik ve savcılık mesleğine kabulde aranan niteliklerin kaybedilmemiş olması şartıyla ilgilinin hâkimlik ve savcılık mesleğine tekrar atanmasına,
 - c) Önceden verilmiş olan meslekten çıkarma cezasına konu eylem sebebiyle başka bir disiplin cezası verilmesine gerek gördüğünde eyleme uyan disiplin cezasına,
- karar verir.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralar uyarınca verilen kararlara karşı, Başkan veya ilgili, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kuruldan yeniden inceleme talebinde bulunabilirler. Yeniden inceleme talebi üzerine verilen kararlar kesindir.

(5) İkinci fıkra uyarınca verilen başvurunun reddine ilişkin kesinleşen kararların iptali talebiyle ilk derece mahkemesi olarak Danıştaya başvurulabilir. Bu dava, acele işlerden sayılır. Üçüncü fıkra uyarınca verilen kararlar yargı denetimi dışındadır.

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
AH	AVUKAT	3	2	-	2
AH	AVUKAT	5	1	-	1
AH	AVUKAT	6	1	-	1
GH	ŞUBE MÜDÜRÜ	1	5	-	5
GH	ŞUBE MÜDÜRÜ	2	4	-	4
GH	ŞUBE MÜDÜRÜ	3	4	-	4
GH	ŞUBE MÜDÜRÜ	4	3	-	3
GH	ŞUBE MÜDÜRÜ	5	4	-	4
GH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	2	1	-	1
GH	ŞEF	3	10	-	10
GH	ŞEF	4	8	-	8
GH	ŞEF	5	7	-	7
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	3	10	-	10
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	4	6	-	6
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	5	6	-	6
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	6	7	-	7
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	7	7	-	7
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	8	8	-	8
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	9	10	-	10
GH	VERİ HAZ. VE KONT. İŞLET.	3	15	-	15
GH	VERİ HAZ. VE KONT. İŞLET.	4	15	-	15
GH	VERİ HAZ. VE KONT. İŞLET.	5	15	-	15
GH	VERİ HAZ. VE KONT. İŞLET.	6	15	-	15
GH	VERİ HAZ. VE KONT. İŞLET.	7	20	-	20
GH	VERİ HAZ. VE KONT. İŞLET.	8	30	-	30
GH	VERİ HAZ. VE KONT. İŞLET.	9	37	-	37
GH	SEKRETER	5	5	-	5
GH	SEKRETER	6	5	-	5
GH	SEKRETER	7	6	-	6
GH	SEKRETER	8	6	-	6
GH	SEKRETER	9	8	-	8
GH	PROGRAMCI	6	2	-	2
GH	MALİ HİZMET UZMANI	5	2	-	2
GH	MALİ HİZMET. UZMAN YRD.	9	1	-	1
GH	UZMAN	6	1	-	1
GH	UZMAN	7	1	-	1
GH	MÜTERCİM	6	3	-	3
GH	ŞOFÖR	5	2	-	2
GH	ŞOFÖR	6	2	-	2
GH	ŞOFÖR	7	7	-	7
GH	ŞOFÖR	8	7	-	7
GH	ŞOFÖR	9	9	-	9
GH	ŞOFÖR	10	8	-	8
TH	MÜHENDİS	5	1	-	1
TH	MÜHENDİS	6	2	-	2
TH	TEKNİSYEN	4	2	-	2
TH	TEKNİSYEN	7	3	-	3
TH	TEKNİSYEN	9	2	-	2
TH	İSTATİSTİKÇİ	6	3	-	3
GH	HİZMETLİ	5	5	-	5
GH	HİZMETLİ	6	5	-	5
GH	HİZMETLİ	7	5	-	5
GH	HİZMETLİ	8	7	-	7
GH	HİZMETLİ	9	7	-	7
GH	HİZMETLİ	10	6	-	6
YH	KALORİFERCİ	9	3	-	3
YH	BEKÇİ	9	4	-	4
YH	DAĞITICI	5	2	-	2
YH	DAĞITICI	9	3	-	3
TOPLAM			386		386

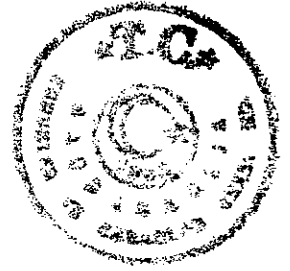

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
TEŞKİLÂTE: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(MESLEK MENSUPLARI)

UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GENEL SEKRETER	1	1	-	1
GENEL SEKRETER YARDIMCISI	1	4	-	4
TEFTİŞ KURULU BAŞKANI	1	1	-	1
TEFTİŞ KURULU BAŞKAN YRD.	1	2	-	2
KURUL BAŞMÜFETTİŞİ	1	72	-	72
KURUL MÜFETTİŞİ	1	40	-	40
KURUL MÜFETTİŞİ	2	45	-	45
TETKİK HÂKİMİ	1	20	-	20
TETKİK HÂKİMİ	2	10	-	10
TETKİK HÂKİMİ	3	10	-	10
TOPLAM		205		205

T/ 159

Yürürlük

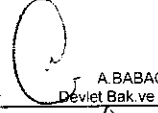
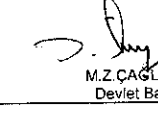
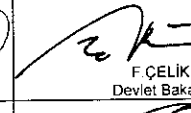
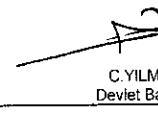
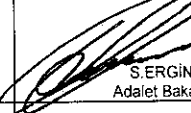
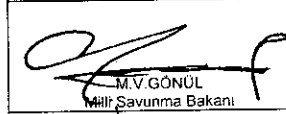
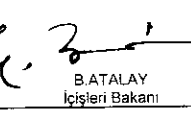
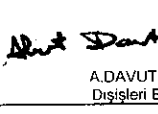
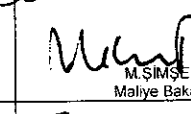
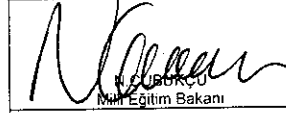
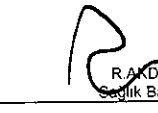
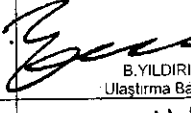
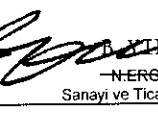
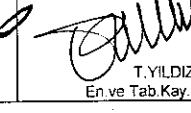
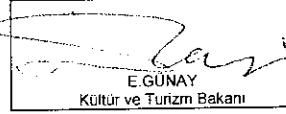
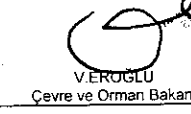
MADDE 47 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 48 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 M. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. KAYI Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 M. V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 B. ATAİY İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 N. ÇUBUKÇU Millî Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. MEKER Tarım ve Köyşleri Bakanı	 Ö. DİNÇER Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	 N. ERGÜN Sanayi ve Ticaret Bakanı V.	 T. YILDIZ En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. ERGÜL Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-245
4286